

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 12.7.2007
COM(2007) 395 galīgā redakcija

2007/0145 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS

ar ko ievieš rīcības programmu, kas vajadzīga, lai uzlabotu augstākās izglītības kvalitāti un veicinātu starpkultūru izpratni, sadarbojoties ar trešām valstīm (Erasmus Mundus) (2009.–2013. gads)

(iesniegusi Komisija)

[SEC(2007) 949]

[SEC(2007) 950]

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1) PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

- **Priekšlikuma pamatojums un mērķi**

Globalizācijas procesa ietekmē augstākā izglītība kļūst aizvien internacionālāka. Tāpēc Kopienai un dalībvalstīm jācenšas sagatavot savus pilsoņus dzīvei globālā vidē, iekļaujot starptautisko dimensiju savās augstākās izglītības sistēmās.

Nākamās *Erasmus Mundus* programmas vispārējais mērķis ir uzlabot Eiropas augstākās izglītības kvalitāti, sekmēt dialogu un saprašanos starp dažādām sabiedrībām un kultūrām, notiekot sadarbībai starp augstākajām mācību iestādēm un veidojot saskari starp tautām, kā arī veicinot ES ārējās politikas mērķus un sniedzot ieguldījumu ilgtspējīgā trešo valstu attīstībā augstākās izglītības jomā. Šajā nozīmē priekšlikums iezīmē jaunu pieeju, un tā darbības joma stratēģiskajā, mērķu un darbības veidu ziņā ir plašāka nekā pašreizējās *Erasmus Mundus* programmas darbības joma.

Augstākās mācību iestādes (AMI) ir piemērota vieta, kur risināt kultūru dialogu un organizēt apmaiņu. Izglītības un mobilitātes programma, kuras pamatā ir starptautiskie sakari un personu apmaiņa, var veicināt politiskās, kultūras, izglītības un ekonomikas saites starp Eiropas Savienību un trešām valstīm.

Komisija jau ir izklāstījusi savu viedokli par jautājumiem, kas jārisina augstākās izglītības sistēmām un iestādēm, īpaši 2006. gada maija Paziņojumā „Īstenojot universitāšu modernizācijas programmu: izglītība, pētniecība un jauninājumi”, COM(2006) 208. Viens no šādiem centieniem, ko saskata AMI, ir vajadzība veidot starptautiskus sakarus ar iestādēm citviet pasaulē un piesaistīt lielu daļu starptautiski mobilo studentu un pētnieku. Vēl jo vairāk, veicot rīcību šajā jomā, Kopienai ir jāņem vērā ES ārējās politikas plašākais konteksts un tās sadarbība ar trešām valstīm atbilstīgi Komisijas Paziņojumam „Eiropa pasaulē — praktiski priekšlikumi lielākai saskaņotībai, efektivitātei un saskatāmībai” (COM(2006) 278 galīgā redakcija).

AMI un studenti no visas pasaules varēs izmantot priekšrocības, ko sniedz nākamā *Erasmus Mundus* programma. Pašreizējā *Erasmus Mundus* programma beidzas 2008. gadā. Atbilstīgi 12. pantam lēmumā par programmu Komisija līdz 2007. gada 31. decembrim sniedz paziņojumu par programmas turpināšanu.

- **Vispārīgais konteksts**

Starptautiski mobilo studentu skaits, kuri vēlas izglīties ārvalstīs, turpina augt. 2001. gadā tādu studentu bija 1,8 miljoni, 2004. gadā — 2,5 miljoni, un ir paredzams, ka to skaits 2025. gadā sasniegs 7,2 miljonus, no kuriem 70% būs studenti no Āzijas valstīm.

Jaunākie dati ļauj spriest, ka konkurence „spējīgāko un labāko” studentu piesaistē ir kļuvusi spēcīgāka un dažas Eiropas valstis šajā jomā ir izvirzījušās priekšgalā. 2004. gadā sešas valstis uzņēma 67% no pasaules mobilajiem studentiem: ASV

(23%), AK (12%), Vācija (11%), Francija (10%), Austrālija (7%) un Japāna (5%). Eiropa¹ uzņēma 44% no visiem starptautiskajiem studentiem (jeb 1,1 miljonu studentu). No 1999. gada līdz 2004. gadam mācību iestādēs uzņemto starptautisko studentu skaits Japānā pieauga par 109%, Francijā — par 81%, Vācijā — par 45%, Austrālijā — par 42%, AK — par 29% un ASV — par 17%.

Tomēr pēc dažiem būtiskiem akadēmiskiem rādītājiem Eiropa atpaliek no ASV. Piešķirto doktora grādu skaits 2003. gadā bija attiecīgi 1 167 000 (ES 25 valstis) un 1 335 000 (ASV). ASV un Japāna ir aizsteigušās priekšā Eiropai arī nodarbināto pētnieku skaita ziņā. Pētnieku skaits uz 1000 nodarbinātajiem 2003. gadā bija 5,5 (EU-25), 9,1 (ASV) un 10,1 (Japānā).

Kaut arī dažas Eiropas valstis sāk piesaistīt lielu skaitu starptautisko studentu, trešo valstu augstskolas, kā arī studenti, kas vēlas gūt kvalitatīvu starptautisku izglītību, ne vienmēr pienācīgi novērtē vai izprot Eiropas kā izcilības centra statusu izglītībā. Turklāt vairākums Eiropā studējošo starptautisko studentu koncentrējas tikai dažās Eiropas valstīs.

2006. gadā veiktais pētījums „Eiropas augstākās izglītības uztvere trešās valstīs” parāda, ka, pēc tādiem kritērijiem kā jauninājumi, dinamika un konkurētspēja (gan augstākajā izglītībā, gan sabiedrībā kopumā) studenti pirmajā vietā ierindo ASV. Tas ir pretstatā „tradicionālai” Eiropai, kas ir atpalikusi mūsdienīguma, jauninājumu potenciāla un iecietības ziņā. Āzijas valstu studenti, kas veido vissvarīgāko tirgus segmentu, vērtē ASV augstāk par Eiropu šādās akadēmiskās un ar darba tirgu saistītās kategorijās: laboratoriju kvalitāte, bibliotēkas un cita veida materiāli tehniskās bāzes; izglītības kvalitāte; augstskolu ar visaugstāko prestižu; zinātniskā grāda prestižs; iespējas atrast darbu un palikt mācību iestādē pēc tās beigšanas; darba iespējas studiju laikā.

Arī Eiropas kultūru un valodu dažādību daudzi trešo valstu studenti uztver kā pārbaudījumu. Ārvalstīs valda priekšstats, ka Eiropas augstākās izglītības sistēma ir neskaidra un sadrumstalota, kas aptver daudzas dažādas valstu sistēmas un mācību valodas. Skaidras informācijas trūkums par studiju iespējām Eiropā šo iespaidu pastiprina.

Tajā pašā laikā Eiropa tiek augstu vērtēta piedāvātās izglītības kvalitātes ziņā, pat ja ASV šai ziņā tiek vērtēta vēl augstāk; Eiropa ir priekšā Savienotajām Valstīm kultūras, drošības ziņā, un valda uzskats, ka Eiropā izglītību var iegūt vieglāk un tā ir pieejamāka cenu ziņā.

Pašreizējā *Erasmus Mundus* programma ir atbilde uz globalizācijas pārbaudījumu, ar ko saskārusies Eiropas augstākās izglītības sistēma. Veicinot Eiropas augstākās izglītības pievilcību un atpazīstamību visā pasaulē un mobilitāti starp Eiropu un trešām valstīm, var labāk apmierināt vispārīgo vajadzību pielāgot izglītības sistēmu zināšanu sabiedrības izvīzītajām prasībām un sekmēt augstākās izglītības modernizāciju, kā tas ir norādīts iepriekš minētajā Komisijas 2006. gada maija paziņojumā.

¹ Statistika attiecas uz 27 ES dalībvalstīm, Islandi, Lihtenšteinu, Norvēģiju, Šveici un Turciju.

Šī *Erasmus Mundus* programma ir ļāvusi Eiropas AMI apvienot individuālās spējas un daudzveidīgos izglītības procesus, lai pasaules līmeņa Eiropas programmām censtos piesaistīt labākos starptautiski mobilos studentus. Vienlaicīgi ārējās sadarbības ietvaros *Erasmus Mundus* programma arī cenšas nostiprināt AMI noteiktos pasaules reģionos, stimulējot to starptautiskās sadarbības potenciālu un veicinot mobilitāti starp Eiropu un šiem reģioniem.

Ietekmes novērtējumā tika konstatēts, ka, ja programma tiktu pārtraukta (t. i., ja nekas netiktu darīts), tas nopietni ietekmētu Eiropai piesaistīto trešo valstu studentu un augstskolu mācību spēku kvalitāti, piekļuvi Eiropas augstākajai izglītībai un tās atpazīstamību pasaulē, starpkultūru dialoga un izpratnes veicināšanu.

- **Spēkā esošie noteikumi priekšlikuma jomā**

Pašreizējo *Erasmus Mundus* programmu (2004.–2008. gads) 2003. gada 5. decembrī pieņēma Eiropas Parlaments un Padome (Lēmums Nr. 2317/2003/EK). Tās ārējās sadarbības ietvars pamatojas uz vairākām Padomes regulām, pārskatīto Kotonū nolīgumu un iekšējo nolīgumu 2008.–2013. gadam, kas ir finansēšanas instrumenti ārējās sadarbības jomā ar konkrētiem pasaules reģioniem.

Priekšlikums ir par to, lai *Erasmus Mundus* programmas otrā fāze (2009.–2013. gads) turpinātu pirmās *Erasmus Mundus* programmas pasākumus, tiešāk iekļautu tās ārējās sadarbības ietvaru, paplašinātu savas darbības jomu, attiecinot to uz visiem augstākās izglītības līmeņiem, uzlabotu Eiropas studentiem pieejamā finansējuma iespējas un sniegtu labākas sadarbības iespējas ar AMI trešās valstīs.

- **Atbilstība pārējiem ES politikas virzieniem un mērķiem**

Tā kā augstākā izglītība ieņem centrālu vietu sociālajās, kultūras un ekonomikas nostādnēs, šī ierosinātā programma ir cieši saistīta ar citām Kopienas nostādnēm. Tāpēc ir ņemtas vērā Kopienas saistītās programmas un mērķi, tādi kā Mūžizglītības programma, Marijas Kirī programma, Eiropas Tehnoloģiju institūta izveidošanas iniciatīva, *Tempus* programma, *Atlantis* programma, nolīgums ar Kanādu par augstāko izglītību, kā arī citas ārējās sadarbības programmas, piemēram, *Alβan*, *Alfa*, *EduLink* vai *Asia-Link*.

Starp *Erasmus Mundus* pašreizējo un turpmāko fāzi ir nepārtraukta saikne. Pateicoties jaunradei un plašākai darbības jomai, nākamā *Erasmus Mundus* programma būs globāla programma, kurā apvienota ES iekšējā un ārējā politika. Tā nostiprina ES politikas saskaņotību, atpazīstamību un klātbūtni ārvalstīs. Lai šīs programmas būtu sekmīgas un atpazīstamas, kā arī, lai atpazīstama būtu ES ārējā politika kopumā, ir svarīgi, ka notiek cieša sadarbība ar Komisijas delegācijām trešās valstīs.

Nākamās *Erasmus Mundus* programmas mērķi šķiet saskaņoti ar esošo iniciatīvu mērķiem līdzīgās jomās un bieži tās papildina, radot spēcīgu sinerģiju starp dažādām programmām. Turklāt ierosinātās programmas mērķi atbilst Lisabonas stratēģijas un Boloņas procesa vispārīgākajiem politiskajiem mērķiem un jaunākajiem Komisijas paziņojumiem augstākās izglītības jomā.

Tā kā nesen veiktās aptaujas *Erasmus Mundus* programmas trešo valstu studentu vidū norāda, ka vēl aizvien nav novērstas grūtības attiecībā uz vīzu izsniegšanu trešo valstu

studentiem, Komisija ļoti rūpīgi uzraudzīs to, kā tiek īstenota Padomes Direktīva (EK) Nr. 114/2004 par nosacījumiem attiecībā uz trešo valstu pilsoņu uzņemšanu studiju, skolēnu apmaiņas, prakses vai stažēšanās, nesaņemot atalgojumu, vai brīvprātīga darba nolūkā.

2) Apspriešanās ar ieinteresētajām personām un ietekmes novērtējums

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Apspriešanās metodes, galvenās mērķnozāres un vispārīgs respondentu raksturojums

Komisija apspriedās ar *Erasmus Mundus* programmas dalībniekiem un atbilstīgajām ieinteresētajām personām (AMI, organizācijām, kas aktīvi darbojas augstākās izglītības jomā, studentiem, augstskolu mācību spēkiem, *Erasmus Mundus* programmas nacionālajiem informācijas punktiem un kontaktpunktiem, valsts iestādēm) par programmas turpināšanu šādos pasākumos: Eiropas un trešo valstu *Erasmus Mundus* programmas studentiem organizētajā seminārā 2006. gada jūnijā; neformālā *Erasmus Mundus* programmas komitejas (valstu iestāžu) pārdomām veltītā sanāksmē 2006. gada novembrī; konferencē par „tēla spodrināšanu”, kas pulcēja plašu dalībnieku loku no Eiropas un trešām valstīm 2006. gada novembrī; *Erasmus Mundus* programmas maģistra studiju kursu dalībnieku konferencē (Eiropas AMI 2006. gada decembrī un *Erasmus Mundus* programmas nacionālo informācijas un kontaktpunktu pārstāvju sanāksmē 2006. gada decembrī).

Atbilžu kopsavilkums un tas, kā tās ņemtas vērā

Ieinteresēto personu sniegtās atsauksmes bija ļoti pozitīvas. Galveno rezultātu kopsavilkums var būt šāds: turpināt īstenot kvalitatīvas, integrētas maģistra studiju programmas un piešķirt stipendijas visam studiju laikam trešo valstu studentiem, arī turpmāk centrālu vietu programmā paredzot izcilības veicināšanai augstākajā izglītībā; piešķirt dotācijas Eiropas studentiem dalībai šajās programmās, tādējādi nodrošinot šīm programmām uzticību; paplašināt programmu, ietverot tajā trešo ciklu (doktorantūru); izveidot partnerības sadarbībai ar AMI trešās valstīs.

Šīs atbildes tika ņemtas vērā, gatavojot nākamās *Erasmus Mundus* programmas projektu.

Atklāta apspriede tika rīkota internetā no 2007. gada 5. februāra līdz 2007. gada 9. martam. Komisija saņēma 417 atbildes. Rezultāti kopš 2007. gada jūnija ir pieejami tīmekļa vietnē <http://ec.europa.eu/erasmus-mundus>

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Neatkarīgu ekspertu atzinums nebija vajadzīgs.

- **Ietekmes novērtējums**

Ietekmes novērtējuma ziņojumā, kura pamatā ir ārējo konsultantu sniegtais slēdziens Komisijai no 2007. gada janvāra līdz aprīlim, ir apsvērti trīs risinājumi.

1. risinājums. *Erasmus Mundus* programmas un ārējās sadarbības turpināšana

pašreizējā formā. Šis risinājums arī turpmāk veicinātu Eiropas augstākās izglītības globalizāciju, izcilību un tās identitāti pašreizējā formā. „Pamata” programmā arī turpmāk galvenā uzmanība tiktu pievērsta labāko starptautisko studentu un augstskolu mācību spēku piesaistīšanai pasaules līmeņa, integrētām maģistra studiju programmām Eiropā. Ārējās sadarbības ietvars vēl joprojām atrastos ārpus „pamata” programmas. Tas nodrošinātu nepārtrauktības sniegtās priekšrocības un priekšrocības, kas rodas, ja pievēršas tikai dažiem precīzi noteiktiem pasākumiem. Tomēr netiktu ņemta vērā pašreizējās programmas pieredze un no ieinteresētajām personām saņemtās atsauksmes, kā arī netiktu izmantota iespēja integrēt divus cieši saistītus pasākumus vienā saskaņotā programmā.

2. risinājums. *Erasmus Mundus* programmas pārveidošana un paplašināšana. Šis risinājums paplašinātu pašreizējās *Erasmus Mundus* programmas darbības jomu. Integrētas, pasaules līmeņa maģistra studiju programmas Eiropā un stipendijas labākajiem starptautiskajiem studentiem un augstskolu mācību spēkiem saglabātos kā viena programmas daļa, bet programmu arī paplašinātu, iekļaujot tajā doktorantūras līmeni un paredzot stipendijas Eiropas studentiem. Programmā tiktu iekļauta arī otra daļa — starptautiskās sadarbības ietvars —, kas paplašinātu pašreizējās programmas darbības jomu, attiecinot to uz visiem augstākās izglītības līmeņiem (bakalaura studijām, doktora studijām un pēcdoktorantūras studijām) un citām sadarbības formām ar trešo valstu AMI, tostarp arī uz lielāku mobilitātes plūsmu starp Eiropu un trešām valstīm. Šā risinājuma priekšrocība būtu iespēja ņemt vērā gūto pieredzi, ieinteresēto personu atsauksmes un to, ka Kopienas rīcība augstākās izglītības jomā attiecībā uz trešām valstīm kļūtu saskaņotāka un saprotamāka. Tomēr būtu apdraudēta programmas mērķtiecība, ja tā izrādītos pārāk plaša un nevienmabīga.

3. risinājums. *Erasmus Mundus* programmas pārtraukšana. Eiropas augstākās izglītības globalizācijas, izcilības un atpazīstamības jautājumus vairs nerisinātu ar īpašu Kopienas programmu, bet gan ar dalībvalstu iniciatīvu, citu esošo Kopienas programmu vai rīcību palīdzību. Šim risinājumam diez vai būtu priekšrocības, jo zustu pašreizējās programmas radītais impulss, kas būtiski stimulē sadarbību starp Eiropas un trešo valstu AMI.

Ietekmes novērtējumā tika ierosināts turpināt *Erasmus Mundus* programmu, pamatojoties uz otro risinājumu.

Komisija veica ietekmes novērtējumu; kopš 2007. gada jūnija ietekmes novērtējuma ziņojums ir pieejams tīmekļa vietnē <http://ec.europa.eu/erasmus-mundus>.

3) PRIEKŠLIKUMA JURIDISKIE ASPEKTI

• Ierosināto pasākumu kopsavilkums

1. pasākums (kopīgās programmas, tostarp stipendiju programmas) atbalsta kvalitatīvas kopīgās maģistra studiju un doktora studiju programmas, ko piedāvā vairākas Eiropas un iespējams trešo valstu augstākās mācību iestādes. Talantīgākajiem Eiropas valstu un trešo valstu studentiem tiek nodrošinātas stipendijas visam studiju laikam, lai tie varētu iesaistīties šajās kopīgajās programmās, un izciliem Eiropas un trešo valstu augstskolu mācību spēkiem — īslaicīgas stipendijas pētniecisko vai docēšanas uzdevumu veikšanai kopīgo programmu ietvaros. Šis pasākums veicinās sadarbību starp Eiropas un trešo valstu augstākajām

mācību iestādēm un augstskolu mācību spēkiem ar mērķi radīt izcilības centrus un nodrošināt augsti kvalificētus cilvēkresurus.

2. pasākums (partnerības ar trešo valstu augstākajām mācību iestādēm, tostarp stipendiju programmas) atbalsta plašas sadarbības partnerības starp Eiropas un trešo valstu augstākajām mācību iestādēm, kas būtu strukturālas sadarbības pamatā, lai veicinātu zinātības pārnesi uz trešo valstu iestādēm, studentu un augstskolu mācību spēku īstermiņa vai ilgtermiņa apmaiņu visos augstākās izglītības līmeņos ar mērķi attīstīt cilvēkresursus un trešo valstu augstāko mācību iestāžu starptautiskās sadarbības potenciālu atbilstīgi ES ārējai politikai saistībā ar attiecīgajām valstīm. Tas ir ārējās sadarbības pasākums, kas rada ieguvumu visiem iesaistītajiem partneriem un ļauj izvairīties no intelektuālā darbaspēka emigrācijas. Tāpēc tas pilnībā atbilst ES īstenotajai ārējai politikai, kas saistīta ar attiecīgajām partnervalstīm, ar mērķi veicināt to ilgtspējīgu attīstību.

3. pasākums (Eiropas augstākās izglītības pievilcības veicināšana) atbalsta starptautiskas iniciatīvas, studijas, projektus, notikumus un citus pasākumus, kuru mērķis ir veicināt Eiropas augstākās izglītības pievilcību, pieejamību, profilu un atpazīstamību pasaulē.

- **Juridiskais pamats**

Erasmus Mundus programma pamatosies uz Līguma 149. pantu. Tā tiks pieņemta ar Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumu, kurā būs atsauces uz vairākām Padomes regulām, kas ir Kopienas finanšu instrumenti ārējās sadarbības jomā ar konkrētiem pasaules reģioniem.

- **Subsidiaritātes princips**

Subsidiaritātes principu piemēro, ciktāl priekšlikums nav Kopienas ekskluzīvā kompetencē.

Dalībvalstis nevar pilnībā sasniegt priekšlikuma mērķus šādu iemeslu dēļ.

Eiropas valstu pieeja trešo valstu studentu mobilitātes stimulēšanai ievērojami atšķiras. Dažas ES valstis ir izveidojušas programmas mobilitātes veicināšanai, turpretim citas šajā jomā nav tik aktīvas. Esošo nacionālo programmu mērķi atšķiras un nav pilnībā saskaņoti un integrēti. Turklāt nacionālās programmas nav vērstas uz to, lai uzlabotu Eiropas Augstākās izglītības telpas profilu, kurš ir vairāk kā tikai atsevišķo sastāvdaļu kopums.

Kaut arī atsevišķu AMI vai dalībvalstu patstāvīgā iniciatīva pati par sevi ir vērtīga un papildina Kopienas pasākumus, tā bieži nesniedzas pāri divpusējas sadarbības robežām un tai nav tādas ietekmes visas Eiropas mērogā, kādu nodrošina Eiropas sadarbības instruments. Eiropas augstākās izglītības atpazīstamība pasaulē vēl aizvien aprobežotos ar dažām dalībvalstīm, un netiktu popularizētas priekšrocības, ko sniedz Eiropa kā vienota izglītības ieguves vieta.

Priekšlikuma mērķi labāk tiks sasniegti ar Kopienas mēroga pasākumiem šādu iemeslu dēļ.

To pārbaudījumu būtība, ar kuriem šajā jomā saskārusies Eiropa, ir tāda, ka saskaņota rīcība Eiropas līmenī būs efektīvāka nekā rīcība dalībvalstu, reģionālajā vai vietējā līmenī, jo tā ļauj noteikt izcilību, apvienot resursus starptautiskā partnerībā, aptvert lielāku ģeogrāfisko teritoriju un nodrošināt mobilitāti, kas aptver vairākas Eiropas valstis.

Priekšlikums stimulē Eiropas un starptautiskā līmeņa sadarbību starp AMI, veicina studentu un augstskolu mācību spēku starptautisko mobilitāti un ir vērsts uz Eiropas augstākās izglītības profila un zīmola veidošanu pasaulē. Ierosināto pasākumu būtība nosaka, ka Kopiena šos mērķus var sasniegt labāk nekā dalībvalstis, kuras rīkojas nacionālā līmenī.

Lai noteiktu to, kurās jomās sadarbība Eiropas līmenī varētu uzlabot pašreizējo stāvokli, galvenais kvalitatīvais rādītājs, ir tas, ka starptautiski mobilajiem studentiem un pētniekiem ir jāuztver Eiropa kā pievilcīgākā izglītības ieguves vieta.

Tāpēc priekšlikums atbilst subsidiaritātes principam.

- **Proporcionalitātes princips**

Priekšlikums ir saskaņā ar proporcionalitātes principu šādu iemeslu dēļ.

Šis priekšlikums ir saskaņā ar proporcionalitātes principu, jo to var īstenot dalībvalstīs izveidotās augstākās izglītības sistēmas ietvaros. Tas stimulē jauna veida pieeju, kas atbilstīgi pašreizējās programmas starpposma novērtējumam AMI tiek uzskatīta par īstenojamu.

Lai samazinātu administratīvo slogu saņēmējiem, piešķirto dotāciju aprēķins programmā, pēc iespējas, pamatosies uz vienotās noteiktās likmes summu un vienības izmaksām.

- **Juridisko instrumentu izvēle**

Kopienas rīcības programma ir vienīgais iespējamais juridiskais instruments sadarbības stimulēšanai augstākajā izglītībā. 149. pants, uz ko pamatojas programma, neļauj izmantot alternatīvus instrumentus.

4) IETEKME UZ BUDŽETU

Kopējais budžets visam plānošanas periodam (2009.–2013. gads) 1. un 3. pasākumam (kopīgajām maģistra studiju un doktora studiju programmām, ieskaitot stipendijas, un pievilcības veicināšanas projektiem) ir 493,69 miljoni euro. 2. pasākuma (sadarbības partnerības ar AMI konkrētās trešās valstīs, ieskaitot mobilitātes pasākumus) finansēšanai tiek izmantoti ārējās sadarbības instrumenti, ievērojot šajos instrumentos ietvertos noteikumus.

Programmas *Erasmus Mundus* II 2. pasākumam Komisija centīsies atvēlēt visam programmas plānošanas periodam (2009.–2013. gads) vispārēju provizorisku summu 460 miljonus euro. Provizoriski ieguldījumi no dažādiem ārējiem instrumentiem un Eiropas Attīstības fonda ir šādi:

- i. *ENPI*: EUR 140 miljoni
- ii. *DCI*: EUR 240 miljoni
- iii. *ICI*: EUR 20 miljoni
- iv. *IPA*: EUR 30 miljoni
- v. Desmitais EAF: EUR 30 miljoni

Detalizētu programmas plānošanu un gada piešķirumus katrai aploksnei, kas veido kopējo paredzamo summu 460 miljonus euro saskaņā ar katra instrumenta un Eiropas Attīstības fonda noteikumiem un procedūrām noteiks vēlāk, bet ne vēlāk kā 2008. gada 1. jūlijā (2009.–2010. gada periodam) un 2010. gada 1. jūlijā (2011.–2013. gada periodam).

5) PAPILDU INFORMĀCIJA

- **Eiropas Ekonomikas zona**

Ierosinātais tiesību akts attiecas uz EEZ, un tāpēc tas jāattiecina uz Eiropas Ekonomikas zonu.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS

ar ko ievieš rīcības programmu, kas vajadzīga, lai uzlabotu augstākās izglītības kvalitāti un veicinātu starpkultūru izpratni, sadarbojoties ar trešām valstīm (*Erasmus Mundus*) (2009.–2013. gads)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 149. panta 4. punktu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu²,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu³,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu⁴,

saskaņā ar Līguma 251. pantā noteikto procedūru,

tā kā:

- (1) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu 2317/2003/EK⁵ ievieša programmu, kas vajadzīga, lai uzlabotu augstākās izglītības kvalitāti un veicinātu starpkultūru izpratni, sadarbojoties ar trešām valstīm (*Erasmus Mundus*) (2004.–2008. gads).
- (2) Ar Padomes Regulu (EK) Nr. 1085/2006⁶ izveidoja ar ko izveido Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu, ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1638/2006⁷ izveidoja Eiropas kaimiņattiecību un partnerības instrumentu, ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) 1905/2006⁸ ir izveidots finanšu instruments sadarbībai attīstības jomā, ar Padomes Regulu Nr. 1934/2006⁹ izveidoja finanšu instrumentu sadarbībai ar industrializētām valstīm un teritorijām un citām valstīm un teritorijām ar augstu ienākumu līmeni, Eiropas Attīstības fondu reglamentē Partnerattiecību nolīgums starp Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu grupas locekļiem, no vienas puses, un Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no otras puses, kas parakstīts Kotonū, 2000. gada 23. jūnijā, kurš grozīts ar 2005. gada

² OV C , , . lpp.

³ OV C , , . lpp.

⁴ OV C , , . lpp.

⁵ OV L 345, 31.12.2003., 1. lpp.

⁶ OV L 210, 31.7.2006., 82. lpp.

⁷ OV L 310, 9.11.2006., 1. lpp.

⁸ OV L 378, 27.12.2006., 41. lpp.

⁹ OV L 405, 30.12.2006., 41. lpp.

25. jūnijā Luksemburgā parakstīto nolīgumu (Padomes Lēmums 2005/599/EK)¹⁰, un Iekšējais nolīgums par Kopienas atbalsta finansēšanu saskaņā ar daudzgadu finanšu shēmu 2008.–2013. gadam atbilstīgi ĀKK–EK Partnerattiecību nolīgumam (ĀKK un EK Ministru padomes Lēmums Nr. 1/2006, 2006/608/EK)¹¹.

- (3) Ar Boloņas deklarāciju, kuru 1999. gada 19. jūnijā parakstīja 29 Eiropas valstu izglītības ministri, ir sākts starpvaldību process ar mērķi izstrādāt „Eiropas telpa ar augstāku izglītību” 2010. gadam, kam nepieciešams atbalsts Kopienas līmenī. 2007. gada 17.–18. maija sanāksmē Londonā 45 par augstāko izglītību atbildīgie ministri no valstīm, kas piedalās Boloņas procesā, pieņēma stratēģiju „Eiropas augstākās izglītības telpa pasaules kontekstā” un šajā kontekstā par 2009. gada prioritātēm nosauca labākas informācijas nodrošināšanu par Eiropas Augstākās izglītības telpu un uzlabotu citviet pasaulē iegūtās augstākās izglītības kvalifikācijas atzīšanu.
- (4) Eiropas Padomes ārkārtas sanāksmē Lisabonā 2000. gada 23.–24. martā tika izvirzīts mērķis: Eiropas Savienībai jāklūst par pēc iespējas konkurētspējīgāku un dinamiskāku, uz zināšanām balstītu ekonomisku veidojumu pasaulē. Izglītības Padome tika aicināta pārdomāt konkrētus nākotnes izglītības sistēmas mērķus, liekot uzsvāru uz kopīgajām problēmām un prioritātēm, neaizmirstot par nacionālo dažādību. 2001. gada 12. februārī Padome pieņēma ziņojumu par konkrētiem nākotnes mērķiem izglītības un apmācības sfērā. Pēc tam, 2002. gada 14. jūnijā, tā pieņēma detalizētu darba plānu kā papildinājumu šiem mērķiem, kuru izpildei ir nepieciešams Kopienas līmeņa atbalsts. Eiropas Padomes sanāksmē Barselonā 2002. gada 15.–16. martā tika izvirzīts mērķis padarīt Eiropas Savienības izglītības un apmācības sistēmas par vispasaules kvalitātes standartu līdz 2010. gadam.
- (5) Komisijas Paziņojumos „Mobilizēt Eiropas intelektuālo potenciālu”¹² un „Īstenojot universitāšu modernizācijas programmu”¹³ un priekšlikumā regulai par Eiropas Tehnoloģijas institūta izveidi¹⁴ ir uzsvērts, ka Eiropas augstākajām mācību iestādēm ir jāpārvar sadrumstalotība un jāapvieno spēki, tiecoties pēc augstākas kvalitātes docēšanā un pētniecībā, kā arī pēc lielākas atbilstības mainīgajām darba tirgus vajadzībām. 2006. gada jūnijā Eiropadome apstiprināja nepieciešamību modernizēt Eiropas augstāko izglītību.
- (6) Starpposma novērtējuma ziņojumā par pašreizējo *Erasmus Mundus* programmu un programmas nākotnes perspektīvu atklātajā publiskajā apspriešanā tika uzsvērts pašreizējās programmas mērķu un pasākumu būtiskums un izteikta vēlme nodrošināt nepārtrauktību, veicot noteiktus pielāgojumus, tādus kā programmas paplašināšana, ietverot doktorantūras līmenī, augstāko mācību iestāžu, kas atrodas trešās valstīs, un to vajadzību dziļāka integrācija programmā un lielāka finansējuma nodrošināšana programmas dalībniekiem no Eiropas valstīm.
- (7) Augstākās izglītības sadarbības programmas, kas vērsta uz trešām valstīm, galvenie mērķi ir paaugstināt Eiropas augstākās izglītības kvalitāti, veicināt izpratnes starp

¹⁰ OV L 209, 11.8.2005., 26. lpp.

¹¹ OV L 247, 9.9.2006., 22. lpp.

¹² COM(2005) 152, galīgā redakcija.

¹³ COM(2006) 208, galīgā redakcija.

¹⁴ COM(2006) 604, galīgā redakcija/2.

cilvēkiem un sniegt ieguldījumu trešo valstu ilgtspējīgā attīstībā augstākās izglītības jomā. Efektīvākais veids, kā sasniegt šos mērķus izcilības programmā, ir veidot padziļināti integrētas studiju programmas pēcdoktorantūras studiju līmenī, sadarbības partnerības ar trešām valstīm, piešķirt stipendijas talantīgākajiem studentiem un īstenot projektus, kas veicinātu Eiropas augstākās izglītības pievilcību pasaulē.

- (8) Jācīnās pret visa veida atstumtību, ieskaitot rasismu un ksenofobiju, un Kopienai jāpieliek lielākas pūles, lai sekmētu dialogu un izpratni starp kultūrām visā pasaulē, paturot prātā augstākās izglītības sociālo dimensiju un demokrātijas ideālus un cilvēktiesību ievērošanu, īpaši tāpēc, ka mobilitāte veicina jaunas kultūras un sociālās vides apguvi un atvieglo to izpratni, kā arī nodrošina, ka neviena pilsoņu vai trešās valsts piederīgo grupa nav izstumta vai atstumta, kā norādīts Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 21. panta 1. punktā.
- (9) Augstākās izglītības jomā Kopienas rīcības prioritātei ir jābūt svešvalodu mācīšanas un apguves un valodu daudzveidības veicināšanai. Valodu mācīšana un apguve ir īpaši būtiska attiecībā uz trešām valstīm.
- (10) Komisijas Paziņojumā „Eiropa pasaulē — praktiski priekšlikumi lielākai saskaņotībai, efektivitātei un saskatāmībai”¹⁵ pievēršas ārējiem pārbaudījumiem, ar kuriem saskaras Eiropa, ieskaitot to, ka saskaņotāk un efektīvāk jāīsteno iekšējās un ārējās politiskās nostādnes. Turklāt Komisijas Paziņojuma „Rietumbalkāni ceļā uz ES: stabilitātes nostiprināšana un labklājības celšana”¹⁶ kontekstā Komisija ir ieteikusi paplašināt iespējas šā reģiona augstskolu mācību spēku un studentu mobilitātei visos augstākās izglītības līmeņos.
- (11) Lai Eiropā varētu studēt vairāk studentu, kas saņem atbalstu, no konkrētām trešām valstīm, piemēram, Ķīnas, Indijas, Rietumbalkānu valstīm un ĀKK valstīm, 2004.–2008. gadā *Erasmus Mundus* stipendijas papildināja ar Komisijas ārējiem sadarbības instrumentiem finansētām stipendijām, kas atkarīgas no valsts. Šī pieeja izradījās veiksmīga, tādēļ nākotnē varētu sniegt līdzīgas iespējas saskaņā ar attiecīgo ārējās sadarbības instrumentu stratēģiskajām prioritātēm, noteikumiem un procedūrām.
- (12) Veicot jebkuru darbību, Kopiena tiecas novērst nevienlīdzību starp vīriešiem un sievietēm un veicināt vienlīdzību, kā noteikts Līguma 3. panta 2. punktā.
- (13) Jāpaplašina neaizsargāto sabiedrības grupu piekļuve un jāapmierina invalīdu īpašās izglītošanās vajadzības visu programmas daļu īstenošanā, ieskaitot lielākas dotācijas, lai ietvertu personu ar invaliditāti papildu izmaksas.
- (14) Padomes Regula (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 par Finanšu regulu, ko piemēro Eiropas Kopienų vispārējam budžetam, kas grozīta ar Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 1995/2006¹⁷ un Komisijas Regulu (EK, Euratom) Nr. 2342/2002, kura grozīta ar Komisijas Regulu Nr. 478/2007, ar ko paredz īstenošanas kārtību Padomes Regulai (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 par Finanšu regulu, kuru groza ar Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 1995/2006¹⁸, ar ko tiek aizsargātas Kopienas finansiālās intereses,

¹⁵ COM(2006) 278, galīgā redakcija.

¹⁶ COM(2006) 27, galīgā redakcija.

¹⁷ OV L 390, 30.12.2006., 1. lpp.

¹⁸ OV L 111, 28.4.2007., 13. lpp.

ņemot vērā vienkāršības un konsekvences principus budžeta instrumentu izvēlē, to gadījumu skaita ierobežojumu, kad Komisija saglabā tiešu atbildību par to īstenošanu un pārvaldību, un vajadzīgo samērīgumu starp resursu apjomu un ar to izmantošanu saistīto administratīvo slogu.

- (15) Tā kā piedāvātā Eiropas sadarbības atbalsta projekta izvirzītie mērķi nevar tikt pilnībā sasniegti tikai ar dalībvalstu spēkiem, jo ir neieciešami daudzpusīgi sakari, daudzpusēja mobilitāte un informācijas apmaiņa starp Kopienu un trešām valstīm, un saistībā ar pasākumu un darbību dabu, var tik labāk sasniegti Kopienas līmenī, Kopienai ir jāīsteno pasākumi, saskaņā ar funkciju decentralizācijas principu, kā noteikts Līguma 5. pantā. Saskaņā ar proporcionalitātes principu, kā noteikts šajā pantā, šis Lēmums nedrīkst darboties tālāk, nekā ir nepieciešams, lai sasniegtu šos mērķus.
- (16) Vajadzīgos pasākumus šā Lēmuma 4. panta 1. punkta a) apakšpunktā un 4. panta 1. punkta c) apakšpunktā minēto pasākumu īstenošanai jāpieņem atbilstīgi Padomes Lēmumam 1999/468/EK, ar ko nosaka Komisijai piešķirto ieviešanas pilnvaru īstenošanas kārtību¹⁹. Pasākumi, kas vajadzīgi, lai īstenotu šā lēmuma 4. panta 1. punkta b) apakšpunktā minētos pasākumus, jāpieņem atbilstīgi Padomes Regulai (EK) Nr. 1085/2006, ar ko izveido Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1638/2006, ar ko paredz vispārējos noteikumus Eiropas kaimiņattiecību un partnerības instrumenta izveidošanai, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1905/2006, ar ko nosaka vispārējus noteikumus, lai izveidotu finanšu instrumentu sadarbībai attīstības jomā, Padomes Regulai (EK) Nr. 1934/2006, ar ko izveido finanšu instrumentu sadarbībai ar industrializētām valstīm un teritorijām un citām valstīm un teritorijām ar augstu ienākumu līmeni, Partnerattiecību nolīgumam starp Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu grupas locekļiem, no vienas puses, un Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no otras puses, kas 2000. gada 23. jūnijā parakstīts Kotonū un kas grozīts ar 2005. gada 25. jūnijā Luksemburgā parakstīto nolīgumu (Padomes Lēmums 2005/599/EK) un Iekšējo nolīgumu starp dalībvalstu valdību pārstāvjiem, kas piedalās Padomē, par Kopienas palīdzības finansēšanu saskaņā ar daudzgadu finanšu shēmu 2008.–2013. gadam atbilstīgi ĀKK–EK Partnerattiecību nolīgumam un par finansiālas palīdzības piešķiršanu aizjūras zemēm un teritorijām, uz kurām attiecas EK līguma ceturtais daļa (ĀKK un EK Ministru padomes Lēmums Nr. 1/2006, 2006/608/EK),

IR NOĻĒMUŠI ŠĀDI.

1. pants

Programmas izveide

1. Ar šo lēmumu ievieš programmu *Erasmus Mundus* (še turpmāk – „programma”), kas vajadzīga, lai uzlabotu Eiropas augstākās izglītības kvalitāti un veicinātu starpkultūru izpratni, sadarbojoties ar trešām valstīm, un lai atbalstītu trešo valstu attīstību augstākās izglītības jomā.

¹⁹ OV L 184, 17.7.1999., 23. lpp.

2. Programmu īsteno laika posmā no 2009. gada 1. janvāra līdz 2013. gada 31. decembrim. Tomēr sagatavošanās pasākumus, ieskaitot Komisijas lēmumus saskaņā ar 7. pantu, var īstenot no šā lēmuma spēkā stāšanās dienas.
3. Ar programmu atbalsta un papildina pasākumus, kas notiek dalībvalstīs vai ko veic dalībvalstis, pilnībā respektējot šo valstu atbildību par izglītības saturu un izglītības un apmācības sistēmu organizēšanu, kā arī kultūru un valodu daudzveidību.
4. Cilvēkresursu attīstību konkrētās trešās valstīs un īpaši 4. panta 1. punkta b) apakšpunktā minēto programmas pasākumu īsteno saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1085/2006, 1638/2006, 1905/2006 un 1934/2006 un Lēmumu (EK) Nr. 599/2005 un 608/2006.

2. pants

Definīcijas

Šajā lēmumā:

1. „augstākā mācību iestāde” ir visas iestādes, kuras atbilstīgi valsts tiesību aktiem vai praksei piedāvā minētā līmeņa kvalifikāciju vai zinātnisko grādu neatkarīgi no tās nosaukuma;
2. „bakalaura programmas students” (pirmā akadēmiskā cikla students) ir persona, kas studē augstākajā mācību iestādē, lai iegūtu pirmo augstākās izglītības grādu;
3. „maģistra programmas students” (otrā akadēmiskā cikla students) ir persona, kas studē augstākajā mācību iestādē un jau ir ieguvusi pirmo augstākās izglītības grādu;
4. „doktora grāda kandidāts” (trešā akadēmiskā cikla kandidāts) ir pētnieks, kas sācis pirmos četrus pētnieciskā darba gadus (pilna laika ekvivalents), kuras sākums diena, kad ir iegūts grāds, kas ļauj oficiāli sākt doktora studijas;
5. „doktora grādu ieguvušais pētnieks” ir pieredzējis pētnieks, kuram ir piešķirts doktora grāds un kuram ir vismaz četru gadu ilga pētnieciskā darba pieredze (pilna laika ekvivalents), ieskaitot zinātnisko izglītību, kas gūta pēc tam, kad ir piešķirts grāds, kas oficiāli ļauj sākt doktora studijas;
6. „augstskolu mācību spēks” ir persona ar ievērojamu akadēmiskā un/vai profesionālā darba pieredzi, kas lasa lekcijas vai veic pētījumus;
7. „augstākās izglītības darbinieki” ir personas, kas saskaņā ar saviem pienākumiem ir tieši iesaistītas ar augstākās izglītības ieguvu saistītā izglītības procesā;
8. „trešā valsts” ir valsts, kas nav Eiropas Savienības dalībvalsts un nepiedalās programmā saskaņā ar 9. pantu. „Trešās valsts persona” ir persona, kas nav nevienas dalībvalsts vai valstu, kuras piedalās programmā saskaņā ar 9. pantu, pilsonis vai valstspiederīgais, kas pēdējos piecos gados nav veikusi pamatdarbību (studijas, darbs utt.) kādā no dalībvalstīm vai valstīm, kuras piedalās programmā saskaņā ar 9. pantu, kopā ilgāk par 12 mēnešiem. „Trešās valsts iestāde” ir iestāde, kas neatrodas nevienā no dalībvalstīm vai valstīm, kuras piedalās programmā saskaņā ar 9. pantu. Valstis,

kas piedalās mūžizglītības programmā²⁰ saistībā ar 4. panta 1. punkta b) apakšpunktā minētās rīcības programmas īstenošanu neuzskata par trešām valstīm;

9. „Eiropas valsts” ir Eiropas Savienības dalībvalsts vai valsts, kura piedalās programmā saskaņā ar 9. pantu. „Eiropas” attiecībā uz personu ir jebkuras dalībvalsts vai valstu, kuras piedalās programmā saskaņā ar 9. pantu, pilsonis vai valstspiederīgais, kas pēdējos piecos gados ir veikusi pamatdarbību (studijas, darbs utt.) kādā no dalībvalstīm vai valstīm, kuras piedalās programmā saskaņā ar 9. pantu, kopā ilgāk par 12 mēnešiem. „Eiropas” attiecībā uz iestādi ir iestāde, kas atrodas kādā no dalībvalstīm vai valstīm, kuras piedalās programmā saskaņā ar 9. pantu;
10. „bakalaura studijas” (pirmais akadēmiskais cikls) ir augstākās izglītības studiju programmas, kas ilgst vismaz trīs gadus un kuru noslēgumā tiek piešķirts pirmais grāds;
11. „maģistra studijas” (otrais akadēmiskais cikls) ir augstākās izglītības studiju programmas, kas seko pēc pirmā grāda iegūšanas un ilgst vismaz trīs gadus, un kuru noslēgumā tiek piešķirts otrais vai nākamais grāds;
12. „doktora studijas” (trešais akadēmiskais cikls) ir augstākās izglītības studiju programmas, kas saistīta ar pētniecības darbu un kas seko pēc augstākās izglītības grāda iegūšanas, ilgst vismaz četrus vai piecus gadus un kuru noslēgumā tiek piešķirts doktora grāds;
13. „pēcdoktorantūras studijas” ir augstākās izglītības studijas vai pētniecības darbs, kas seko pēc augstākās izglītības grāda iegūšanas un ilgst vismaz astoņus gadus;
14. „mobilitāte” ir fiziska pārvietošanās uz citu valsti, lai studētu, gūtu darba pieredzi, veiktu pētniecības darbu, vai citu studiju vai docēšanas darbību, pētniecības darbu vai attiecīgu administratīvo darbību, kas attiecīgā gadījumā paredz sagatavošanās pasākumus uzņēmējas valsts valodas apguvei;
15. „divkāršs vai vairākkārtējs grāds” ir divi vai vairāki nacionālie diplomu, ko piešķirušas divas vai vairākas augstākās mācību iestādes un kas tiek oficiāli atzīti valstīs, kurās atrodas mācību iestādes, kas grādus ir piešķirušas;
16. „kopīgs grāds” ir viens diploms, ko piešķirušas vismaz divas augstākās mācību iestādes, kurās tiek piedāvāta integrēta programma, un kas tiek oficiāli atzīts valstīs, kurās atrodas mācību iestādes, kas grādus ir piešķirušas;
17. „uzņēmumi” ir publiskajā un privātajā sektorā ekonomiski aktīvi uzņēmumi, neatkarīgi no to lieluma, juridiskā statusa vai ekonomikas nozares, kurā tie darbojas, tostarp sociālo ekonomiku.

²⁰ OV L 327, 24.11.2006., 45. lpp.

3. pants

Programmas mērķi

1. Programmas vispārējais mērķis ir paaugstināt Eiropas augstākās izglītības kvalitāti un sekmēt dialogu un saprašanos cilvēku un kultūru starpā, sadarbojoties ar trešām valstīm, kā arī veicināt ES ārējās politikas mērķus un ilgtspējīgu trešo valstu attīstību augstākās izglītības jomā.
2. Konkrēti, programmas mērķi ir šādi:
 - a) veicināt strukturētu sadarbību augstāko mācību iestāžu un augstskolu mācību spēku starpā Eiropā un trešās valstīs ar mērķi radīt izcilības centrus un nodrošināt teicami apmācītus cilvēkresursus;
 - b) veicināt sabiedrību savstarpējo bagātināšanos, veidojot kvalificētu, atvērtu un starptautiskā ziņā pieredzējušu sieviešu/vīriešu kopējo fondu, veicinot trešo valstu talantīgāko studentu un augstskolu mācību spēku mobilitāti kvalifikācijas un/vai pieredzes gūšanai Eiropas Savienībā un Eiropas valstu talantīgāko studentu un augstskolu mācību spēku virzību uz trešām valstīm;
 - c) sekmēt cilvēkresursu un augstāko mācību iestāžu starptautiskās sadarbības spēju attīstību trešās valstīs, palielinot mobilitāti starp Eiropas Savienību un trešām valstīm;
 - d) uzlabot Eiropas augstākās izglītības pieejamību un veicināt tās profilu un atpazīstamību pasaulē, kā arī tās pievilcību trešo valstu pilsoņiem;
3. Komisija nodrošina to, ka neviena pilsoņu vai trešās valsts piederīgo grupa nav izstumta vai atstumta.

4. pants

Programmas pasākumi

1. Programmas mērķus, kas noteikti 3. pantā, sasniedz ar šādiem pasākumiem:
 - a) *Erasmus Mundus* maģistra studiju kopīgās programmas un izcilas akadēmiskas kvalitātes kopīgās doktora grāda programmas, tostarp stipendiju sistēma;
 - b) partnerības starp Eiropas un trešo valstu augstākajām mācību iestādēm, kas būtu strukturālās sadarbības, apmaiņas un mobilitātes pamats visos augstākās izglītības līmeņos;
 - c) pasākumi, kas veicinātu Eiropas kā izglītības ieguves vietas pievilcību.
2. Šie pasākumi tiek īstenoti, izmantojot pielikumā aprakstītās procedūras, un 4. panta 1. punkta b) apakšpunktā minētie pasākumi tiek īstenoti, izmantojot 1. panta 4. punktā minētos juridiskos instrumentus, un šādu veidu pieejas, kuras vajadzības gadījumā var apvienot:

- a) atbalsts tādu kopīgu izglītības programmu un sadarbības tīklu attīstīšanai, kas veicina pieredzes apmaiņu un labu praksi;
 - b) pastiprināts atbalsts augstākās izglītības jomai piederīgu cilvēku mobilitātei starp Kopienas un trešām valstīm;
 - c) valodu prasmes veicināšana, vēlams, piedāvājot studentiem iespēju apgūt vismaz divas no valodām, kurās runā valstīs, kur atrodas *Erasmus Mundus* maģistra studiju programmā iesaistījušās augstākās mācību iestādes, un izpratnes veicināšana par dažādām kultūrām;
 - d) atbalsts eksperimentāliem projektiem, kuru pamatā ir partnerības ar ārēju dimensiju un kuri paredzēti, lai ieviestu jauninājumus augstākajā izglītībā un uzlabotu tās kvalitāti;
 - e) atbalsts augstākās izglītības virzienu un attīstības analizēšanai un paveiktā darba pārraudzīšanai starptautiskā perspektīvā.
3. Programmā ir paredzēti tehniskā atbalsta pasākumi, ieskaitot studijas, ekspertu sanāksmes, kā arī ar programmas mērķu sasniegšanu tieši saistīta informācija un publikācijas.
4. Šajā pantā izklāstītos pasākumus var īstenot ar uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus vai uzaicinājumu iesniegt piedāvājumus vai tos var īstenot Komisija.

5. pants

Piekluve programmai

Saskaņā ar nosacījumiem un īstenošanas pasākumiem, kas paredzēti pielikumā, un ņemot vērā 2. pantā norādītās definīcijas, programma ir konkrēti vērsta uz:

- a) augstākajām mācību iestādēm,
- b) visu līmeņu augstākās izglītības studentiem,
- c) augstskolu mācību spēkiem vai speciālistiem, kas lasa lekcijas vai veic pētniecības darbu,
- d) augstākajā izglītībā tieši iesaistītu personālu;
- e) citām publiskajām vai privātajām struktūrām, kas darbojas augstākās izglītības jomā,
- f) uzņēmumiem, tirdzniecības un rūpniecības palātām,
- g) pētnieciskajiem centriem.

6. pants

Komisijas un dalībvalstu uzdevumi

1. Komisija:
 - a) nodrošina programmā ietvertu Kopienas pasākumu efektīvu īstenošanu atbilstīgi pielikumam, un attiecībā uz 4. panta 1. punkta b) apakšpunktā minēto pasākumu īstenošanu atbilstīgi 1. panta 4. punktā minētajiem juridiskajiem instrumentiem;
 - b) ņem vērā dalībvalstu divpusējo sadarbību ar trešām valstīm;
 - c) izmanto sinerģijas efektu un vajadzības gadījumā izstrādā vienotu rīcību, saskaņojot to ar citām Kopienas programmām un pasākumiem augstākās izglītības un pētniecības jomā.
2. Dalībvalstis:
 - a) veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu programmas efektīvu darbību dalībvalsts līmenī, iesaistot visas izglītībā darbojošās puses atbilstīgi valsts praksei, tajā skaitā cenšas noteikt, kādi pasākumi vajadzīgi, lai likvidētu juridiskos un administratīvos šķēršļus;
 - b) izraugās atbilstīgas struktūras ciešai sadarbībai ar Komisiju;
 - c) veicina iespējamo sinerģiju ar citām Kopienas programmām un varbūtējām tamlīdzīgām valsts iniciatīvām, ko veic dalībvalsts līmenī.
3. Komisija sadarbībā ar dalībvalstīm nodrošina:
 - a) atbilstīgu informāciju, publicitāti un paveiktā darba kontroli attiecībā uz pasākumiem, kuri atbalstīti ar šo programmu;
 - b) saskaņā ar programmu veikto pasākumu rezultātu izplatīšanu.

7. pants

Īstenošanas pasākumi

1. Šis lēmums nav spēkā attiecībā uz pasākumiem, kas nepieciešami, lai īstenotu 4. panta 1. punkta b) apakšpunktā minēto pasākumu un uz kuriem attiecas 1. panta 4. punktā minēto juridisko instrumentu procedūras.
2. Turpmāk minētos pasākumus, kas vajadzīgi, lai īstenotu šo lēmumu, nosaka saskaņā ar 8. panta 2. punktā minēto vadības procedūru:
 - a) gada darba plāns, kurā norādītas prioritātes;
 - b) gada budžets, līdzekļi sadalījumā pa dažādiem programmas pasākumiem un indikatīvas dotāciju summas;

- c) vispārīgās pamatnostādnes programmas īstenošanai;
 - d) atlases kritēriji un procedūras, tajā skaitā atlases komisijas personālsastāvs un iekšējais reglaments;
 - e) programmas uzraudzības un novērtēšanas, kā arī rezultātu izplatīšanas un pārņemšanas pasākumi.
3. Visus citus pasākumus, kas vajadzīgi šā lēmuma īstenošanai, izņemot lēmumus par atlasī, nosaka saskaņā ar 8. panta 3. punktā minēto konsultāciju procedūru.

8. pants

Komitejas procedūra

1. Komisijai palīdz komiteja.
2. Ja ir norāde uz šo punktu, tad piemēro Lēmuma 1999/468/EK 4. un 7. pantu, ņemot vērā minētā lēmuma 8. panta noteikumus.

Lēmuma 1999/468/EK 4. panta 3. punktā noteiktais laika posms ir divi mēneši.
3. Ja ir norāde uz šo punktu, tad piemēro Lēmuma 1999/468/EK 3. un 7. pantu, ņemot vērā minētā lēmuma 8. panta noteikumus.
4. Komiteja pieņem savu reglamentu.

9. pants

Citu valstu līdzdalība programmā vienlīdzīgi ar dalībvalstīm

Programmā var piedalīties:

- a) EBTA valstis, kas ir EEZ locekles saskaņā ar EEZ līgumā noteiktajiem nosacījumiem;
- b) kandidātvalstis, kuras īsteno pirmsiestāšanās stratēģiju, saskaņā ar vispārējiem principiem un vispārējiem noteikumiem un nosacījumiem, kuri paredzēti pamat nolīgumos, kas noslēgti ar šīm valstīm, to līdzdalībai Kopienas programmās;
- c) Rietumbalkānu valstis saskaņā ar vispārējiem principiem un vispārējiem noteikumiem un nosacījumiem, kuri paredzēti pamat nolīgumos, kas noslēgti ar šīm valstīm, to līdzdalībai Kopienas programmās;
- d) Šveices Konfederācija ar nosacījumu, ka ar šo valsti ir noslēgts divpusējs nolīgums, kas paredz šādu līdzdalību.

10. pants

Horizontālie jautājumi

Īstenojot programmu, pienācīgi jā rūpējas par to, lai tā pilnībā atbalstītu visaptverošu Kopienas stratēģiju pilnveidošanu, īpaši:

- a) stiprinot Eiropas ekonomikas zināšanu pamatu un sniedzot ieguldījumu Eiropas Savienības konkurētspējas veicināšanā pasaulē;
- b) veicinot apziņu par kultūru un valodu dažādības nozīmīgumu Eiropā un nepieciešamību cīnīties pret rasismu un ksenofobiju;
- c) veidojot priekšnosacījumus studentiem ar īpašām vajadzībām, īpaši atbalstot viņu integrāciju plaši atzītā augstākajā izglītībā;
- d) veicinot vienlīdzību starp vīriešiem un sievietēm un sniedzot ieguldījumu cīņā ar visa veida diskrimināciju dēļ dzimuma, rases, etniskās izcelsmes, reliģijas, ticības, invaliditātes, vecuma vai seksuālās orientācijas.

11. pants

Konsekvence un papildināmība ar citām politiskajām nostādnēm

1. Komisija sadarbībā ar dalībvalstīm nodrošina vispārēju konsekvenci un papildināmību saistībā ar citiem attiecīgajiem Kopienas politikas virzieniem, tiesību aktiem un pasākumiem, īpaši ar Mūžizglītības programmu, Septīto pētniecības pamatprogrammu, ārējās sadarbības programmām un Eiropas Trešo valstu piederīgo integrācijas fondu.
2. Komisija regulāri informē 8. panta 1. punktā minēto komiteju par Kopienas iniciatīvām attiecīgās jomās, nodrošina efektīvu saikni un attiecīgā gadījumā vienotu rīcību saistībā ar šo programmu un tām programmām un pasākumiem izglītības jomā, ko veic, Kopienai sadarbojoties ar trešām valstīm, tajā skaitā saskaņā ar divpusējiem nolīgumiem, un ar kompetentām starptautiskajām organizācijām.

12. pants

Finansējums

1. Programmas pasākumu īstenošanai paredzētais finanšu asignējums, kuri minēti 4. panta 1. punkta a) un c) apakšpunktā un 4. panta 3. punktā un kā norādīts šā lēmuma pielikumā (1. un 3. pasākums un saistīti tehniskā nodrošinājuma pasākumi), 1. punkta 2. apakšpunktā norādītajam laika posmam ir EUR 493,69 miljoni.
2. Programmas pasākumu īstenošanas finanšu shēma, kas minēta 4. panta 1. punkta b) apakšpunktā un 4. panta 3. punktā, un kā norādīts šā lēmuma pielikumā (2. pasākums un saistīti tehniskā atbalsta pasākumi), 1. punkta 2. apakšpunktā ir noteikta saskaņā ar noteikumiem un procedūrām, kuras paredzētas 1. panta 4. punktā minētajos ārējās sadarbības instrumentos.

3. Gada apropriācijas apstiprina budžeta lēmējinstītūcija, ņemot vērā finanšu plānu.

13. pants

Uzraudzība un novērtēšana

1. Komisija sadarbībā ar dalībvalstīm regulāri uzrauga šo programmu. Īstenojot programmu, jāizmanto programmas un iepriekšējās programmas uzraudzības un novērtēšanas rezultāti. Šī uzraudzība ietver 3. punktā minētos ziņojumus un konkrētas darbības.
2. Komisija regulāri izvērtē šo programmu, ņemot vērā 3. pantā minētos mērķus, programmas kopējo ietekmi un to, kā šīs programmas pasākumi papildina pasākumus, kas veikti saskaņā ar citiem attiecīgajiem Kopienas politikas virzieniem, tiesību aktiem un pasākumiem.
3. Komisija Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai iesniedz:
 1. ne vēlāk kā 2012. gada 31. martā — starpposma novērtējuma ziņojumu par sasniegtajiem rezultātiem un par programmas īstenošanas kvalitātes aspektiem;
 - b) ne vēlāk kā 2012. gada 30. jūnijā — paziņojumu par šīs programmas turpināšanu;
 - c) ne vēlāk kā 2015. gada 31. decembrī — novērtējuma ziņojumu par paveikto.

14. pants

Pārejas noteikumi

1. Pasākumus, kas sākti 2008. gada 31. decembrī vai pirms šā datuma, pamatojoties uz Lēmumu 2317/2003/EK, veic atbilstīgi attiecīgā lēmuma noteikumiem, izņemot to, ka ar minēto lēmumu izveidoto komiteju aizstāj ar komiteju, kas izveidota saskaņā ar šā lēmuma 8. pantu.
2. Pasākumus, kas sākti 2008. gada 31. decembrī vai pirms šā datuma, pamatojoties uz 1. panta 4. punktā minētajos juridiskajos instrumentos noteiktajām procedūrām, veic atbilstīgi minēto instrumentu noteikumiem.

15. pants

Stāšanās spēkā

Šis lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*

PIELIKUMS

KOPIENAS PASĀKUMI, ATLASĒS PROCEDŪRAS UN FINANŠU NOTEIKUMI

1. PASĀKUMS. *ERASMUS MUNDUS* KOPĪGĀS PROGRAMMAS, TOSTARP STIPENDIJAS
2. PASĀKUMS. PARTNERĪBAS AR TREŠO VALSTU AUGSTĀKAJĀM MĀCĪBU IESTĀDĒM
3. PASĀKUMS. EIROPAS AUGSTĀKĀS IZGLĪTĪBAS PIEVILCĪBAS VEICINĀŠANA

TEHNISKĀ NODROŠINĀJUMA PASĀKUMI

ATLASĒS PROCEDŪRAS

FINANŠU NOTEIKUMI

1. PASĀKUMS *ERASMUS MUNDUS* KOPĪGĀS PROGRAMMAS, TOSTARP STIPENDIJAS

A. *ERASMUS MUNDUS* MAĢISTRA STUDIJU PROGRAMMA

1. Kopiena atlasa izcilas akadēmiskas kvalitātes maģistra studiju programmas, kuras šajā programmā sauc par „*Erasmus Mundus* maģistra studiju programmu”.
2. Šīs programmas mērķiem „*Erasmus Mundus* maģistra studiju programma”:
 - a) aptver vismaz triju dažādu Eiropas valstu augstākās mācību iestādes;
 - b) var aptvert trešo valstu augstākās mācību iestādes;
 - c) īsteno studiju programmu, kas aptver studiju laiku vismaz divās no trim a) apakšpunktā minētajām iestādēm. Turklāt, ja maģistra studiju programma aptver vienu vai vairākas trešo valstu iestādes, kas minētas b) apakšpunktā, mobilitātes pasākumi Eiropas studentiem aptver arī studiju laiku vienā no šīm trešo valstu mācību iestādēm;
 - d) atbilstīgos gadījumos veicina praksi studiju programmas ietvaros;
 - e) ir ar iestrādātiem mehānismiem, kas ļauj atzīt mācību partneriestādēs pavadīto studiju laiku, pamatojoties uz Eiropas kredītpunktu pārnesei un uzkrāšanas sistēmu vai uz veidu, kas ir saderīgs ar minēto sistēmu;
 - f) tās noslēgumā dod iespēju iegūt divkāršu vai daudzkārtu grādu, ko vienādi atzīst vai ir akreditējušas Eiropas valstis un ko piešķir mācību iestādes, kuras piedalījušās; priekšroka tiks dota divkārtam grādam;
 - g) izveido stingras pašnovērtējuma procedūras un piekrīt ārēju ekspertu veiktai salīdzinošai pārskatīšanai, lai nodrošinātu maģistra studiju programmas nemainīgi augstu kvalitāti;

- h) rezervē noteiktu minimālo skaitu vietu studentiem no trešām valstīm un uzņemt studentus, kuriem piešķirts finansiāls atbalsts saskaņā ar programmu;
 - i) kam ir noteikti kopīgi, pārredzami uzņemšanas nosacījumi, kuros pienācīga nozīme ir piešķirta, *inter alia*, dzimumu līdztiesības jautājumiem un vienlīdzības jautājumiem;
 - j) kam ir noteikta vienota mācību maksa neatkarīgi no studentu faktiskās mācību vietas maģistra studiju programmas ietvaros;
 - k) piekrīt ievērot noteikumus par stipendiātu (studentu un augstskolu mācību spēki) atlases procedūru;
 - l) nosaka atbilstīgus pasākumus, kas atvieglo Eiropas valstu un trešo valstu studentu piekļuvi un uzņemšanu (iespējas iegūt informāciju, izmitināšana, palīdzība vīzas saņemšanai utt.);
 - m) kas, neierobežojot mācību valodu, paredz izmantot vismaz divas Eiropas valodas, kurās runā dalībvalstīs, kur atrodas *Erasmus Mundus* maģistra studiju programmu piedāvājošās augstākās mācību iestādes, un pēc vajadzības paredz valodu apmācību un palīdzību studentiem, jo īpaši valoduursos, ko organizē attiecīgās mācību iestādes.
3. *Erasmus Mundus* maģistra studiju programma jāizvēlas uz pieciem gadiem, un šo izvēli ik gadu atjauno pēc procedūras, kuras pamatā ir darba pārskata iesniegšana.
 4. Iepriekšējās *Erasmus Mundus* programmas ietvaros izvēlētās *Erasmus Mundus* maģistra studiju programmas turpinās darboties šā pasākuma ietvaros līdz tā laika beigām, kuram tās tika izvēlētas, un tiks ik gadu atjaunotas pēc procedūras, kuras pamatā ir darba pārskata sniegšana.

B. ERASMUS MUNDUS DOKTORA STUDIJU PROGRAMMA

1. Kopiena atlasa izcilas akadēmiskās kvalitātes doktora studiju programmas, kuras šajā programmā sauc par „*Erasmus Mundus* doktora studiju programmām”.
2. Šīs programmas mērķiem „*Erasmus Mundus* doktora studiju programmās”:
 - a) aptver vismaz triju dažādu Eiropas valstu augstākās mācību iestādes un citus atbilstīgus partnerus, lai nodrošinātu jauninājumus un nodarbinātību;
 - b) var aptvert trešo valstu augstākās mācību iestādes vai citus atbilstīgus partnerus no trešām valstīm;
 - c) īsteno doktora studiju programmu, kurā paredzēts studiju laiks vismaz divās no trim a) apakšpunktā minētajām iestādēm. Turklāt, ja doktora studiju programma aptver vienu vai vairākas trešo valstu iestādes, kas minētas b) apakšpunktā, Eiropas doktora grāda kandidātu mobilitātes pasākumi aptver studijām vai pētniecībai veltītu laiku arī vienā no šīm trešo valstu mācību iestādēm;
 - d) atbilstīgos gadījumos veicina praksi doktora studiju programmas ietvaros;

- e) ir ar iestrādātiem mehānismiem, kas ļauj atzīt mācību partneriēstādēs pavadīto studiju laiku, pamatojoties uz Eiropas kredītpunktu pārnēses un uzkrāšanas sistēmu vai uz veidu, kas ir saderīgs ar minēto sistēmu;
 - f) tās noslēgumā dod iespēju iegūt divkāršu vai daudzkaršu grādu, ko vienādi atzīst vai ir akreditējušas Eiropas valstis un ko piešķir mācību iestādes, kuras piedalījušas; priekšroka tiks dota divkāršam grādam;
 - g) tiek izveidotas stingras pašnovērtējuma procedūras un piekrīt ārēju ekspertu veiktai salīdzinošai pārskatīšanai, lai nodrošinātu doktora studiju programmas nemainīgi augstu kvalitāti;
 - h) rezervē noteiktu minimālo skaitu vietu doktora grāda kandidātiem no Eiropas valstīm un trešām valstīm un uzņem kandidātus, kuriem piešķirts finansiāls atbalsts saskaņā ar programmu.
 - i) kam ir noteikti kopīgi, pārrēdzami uzņemšanas nosacījumi, kuros pienācīga nozīme, *inter alia*, ir piešķirta dzimumu līdztiesības jautājumiem un vienlīdzības jautājumiem;
 - j) nosaka kopīgu mācību maksu neatkarīgi no doktora grāda kandidātu faktiskās mācību vietas doktora studiju programmas ietvaros;
 - k) piekrīt ievērot noteikumus, ko piemēro doktora grāda kandidātu atlases procedūrai;
 - l) nosaka atbilstīgus pasākumus, kas atvieglo Eiropas valstu un trešo valstu doktorantu piekļuvi un uzņemšanu (iespējas iegūt informāciju, izmitināšana, palīdzība vīzas saņemšanai utt.);
 - m) garantē darba līgumu slēgšanas iespējas ar doktora grāda kandidātu, kas saņem stipendiju, ja to atļauj attiecīgās valsts tiesību akti;
 - n) kas, neierobežojot mācību valodu, paredz izmantot vismaz divas Eiropas valodas, kurās runā dalībvalstīs, kur atrodas *Erasmus Mundus* doktora studiju programmu piedāvājošās augstākās mācību iestādes, un pēc vajadzības paredz valodu apmācību un palīdzību doktorantiem, jo īpaši valoduursos, ko organizē attiecīgās mācību iestādes.
3. *Erasmus Mundus* doktora studijas programmas jāizvēlas uz pieciem gadiem, un šo izvēli ik gadu atjauno pēc procedūras, kuras pamatā ir darba pārskata iesniegšana; šajā posmā var iekļaut gadu ilgus sagatavošanās pasākumus pirms doktora grāda kandidātu uzņemšanas.

C. STIPENDIJAS

1. Kopiena var piešķirt stipendijas trešo valstu un Eiropas valstu maģistra programmu studentiem un doktora grāda kandidātiem visam studiju laikam, kā arī īstermiņa stipendijas trešo valstu un Eiropas valstu augstskolu mācību spēkiem.
 - a) Kopiena var piešķirt stipendijas visam studiju laikam trešo valstu maģistra studiju programmu studentiem un doktora grāda kandidātiem, kuri, savstarpēji

konkurējot, ir uzņemti *Erasmus Mundus* maģistra studiju programmās un *Erasmus Mundus* doktora studiju programmās. Šīs stipendijas piešķir studijām *Erasmus Mundus* maģistra studiju programmā vai *Erasmus Mundus* doktora studiju programmā iesaistītajās Eiropas valstu augstākajās mācību iestādēs.

- b) Kopiena var piešķirt stipendijas visam studiju laikam Eiropas valstu maģistra studiju programmu studentiem un doktora grāda kandidātiem, kuri, savstarpēji konkurējot, ir uzņemti *Erasmus Mundus* maģistra studiju programmās un *Erasmus Mundus* doktora studiju programmās. Šīs stipendijas piešķir studijām *Erasmus Mundus* maģistra studiju programmā vai *Erasmus Mundus* doktora studiju programmā iesaistītajās Eiropas valstu augstākajās mācību iestādēs un studijām vienā no trešo valstu mācību iestādēm, ja programma aptver šādas trešo valstu mācību iestādes.
 - c) Kopiena var piešķirt īslaicīgas stipendijas trešo valstu augstskolu mācību spēkiem, kas ir viesmācībbspēki *Erasmus Mundus* maģistra studiju programmās, lai veiktu docēšanas vai pētniecības uzdevumus un zinātnisku darbu Eiropas mācību iestādēs, kas piedāvā *Erasmus Mundus* maģistra studiju programmas.
 - d) Kopiena var piešķirt īslaicīgas stipendijas Eiropas valstu augstskolu mācību spēkiem, kas ir viesmācībbspēki *Erasmus Mundus* maģistra studiju programmās, lai veiktu docēšanas vai pētniecības uzdevumus un zinātnisku darbu trešo valstu mācību iestādēs, kas piedāvā *Erasmus Mundus* maģistra studiju programmas.
2. Stipendijas piešķir 2. pantā noteiktajiem Eiropas un trešo valstu maģistra studiju programmu studentiem un doktora grāda kandidātiem, kā arī augstskolu mācību spēkiem.
 3. Personas, kas ir saņēmušas *Erasmus Mundus* maģistra studiju programmu stipendiju, ir tiesīgas saņemt stipendiju arī studijām *Erasmus Mundus* doktora studiju programmās.
 4. Komisija veic pasākumus, lai nodrošinātu to, ka neviena persona finansiālu atbalstu vienam un tam pašam mērķim nesaņem no vairākām Kopienas programmām. Īpaši personas, kas saņēmušas *Erasmus Mundus* stipendiju, nav tiesīgas saņemt *Erasmus* atbalstu tādai pašai *Erasmus Mundus* maģistra studiju programmai vai doktora studiju programmai Mūžizglītības programmas ietvaros. Tāpat personas, kuras ir saņēmušas atbalstu īpašajā programmā „Cilvēki” (Marijas Kirī vārdā nosauktie pasākumi), kas iekļauta EK Septītajā pamatprogrammā pētniecības, tehnoloģiju attīstības un demonstrējumu pasākumiem²¹, nav tiesīgas saņemt *Erasmus Mundus* atbalstu tam pašam studiju vai pētniecības darba laikam.

2. PASĀKUMS. ERASMUS MUNDUS PARTNERĪBAS AR TREŠO VALSTU AUGSTĀKAJĀM MĀCĪBU IESTĀDĒM, TOSTARP STIPENDIJAS

²¹ OV L 54, 22.2.2007., 91. lpp.

1. Kopiena izvēlas augstas akadēmiskās kvalitātes partnerības, kuras šajā programmā sauc par „*Erasmus Mundus* partnerībām”. Tās tiecas izpildīt 3. pantā minētos mērķus, un tās ir atbilstīgas šiem mērķiem.
2. Programma „*Erasmus Mundus* partnerības”:
 - a) aptver vismaz piecas augstākās mācību iestādes ne mazāk kā no trim dažādām Eiropas valstīm un vairākas augstākās mācību iestādes konkrētās trešās valstīs, kas nepiedalās Mūžizglītības programmā un kas tiek noteiktas gada uzaicinājumos iesniegt priekšlikumus;
 - b) īsteno partnerību kā zinātības pārnese pamatu;
 - c) notiek studentu apmaiņa visos augstākās izglītības līmeņos (no bakalaura līdz pēcdoktorantūras studiju līmenim), augstskolu mācību spēka un augstāko mācību iestāžu personāla apmaiņa uz dažāda ilguma mobilitātes posmiem, ieskaitot prakses iespējas uz noteiktu laiku. Mobilitātes posmos Eiropas valstu pilsoņus sūta uz trešām valstīm un trešo valstu pilsoņus — uz Eiropas valstīm. Programma arī ļauj uzņemt trešo valstu pilsoņus, kas nav saistīti ar partnerībās iesaistītajām trešo valstu mācību iestādēm, kā arī aptver īpašus noteikumus neaizsargātajām grupām atbilstīgi attiecīgā reģiona/valsts politiskajam un sociāli ekonomiskajam kontekstam;
 - d) ir ar iestrādātiem mehānismiem, kas ļauj atzīt mācību partneriestādēs pavadīto studiju laiku, pamatojoties uz Eiropas kredītpunktu pārnese un uzkrāšanas sistēmu vai uz veidu, kas ir saderīgs ar minēto sistēmu;
 - e) izmanto *Erasmus* programmā izstrādātus mobilitātes instrumentus, piemēram, iepriekšējo studiju atzīšana, studiju līgums un atzīmju lapas izraksts;
 - f) kam ir noteikti pārredzami mobilitātes dotāciju piešķiršanas nosacījumi, kuros pienācīga nozīme ir piešķirta, *inter alia*, dzimumu līdztiesības jautājumiem un vienlīdzības jautājumiem;
 - g) piekrīt ievērot noteikumus par stipendiātu (studentu, augstskolu mācību spēku, augstāko izglītības iestāžu personāla) atlases procedūru;
 - h) nosaka atbilstīgus pasākumus, kas atvieglo Eiropas valstu un trešo valstu studentu, augstskolu mācību spēku un augstāko izglītības iestāžu personāla piekļuvi un uzņemšanu (iespējas iegūt informāciju, izmitināšana, palīdzība vīzu saņemšanai utt.);
 - i) kas, neierobežojot mācību valodu, paredz izmantot vismaz divas Eiropas valodas, kurās runā dalībvalstīs, kur atrodas augstākās mācību iestādes, kas iesaistītas *Erasmus Mundus* partnerībās, un pēc vajadzības paredz valodu apmācību un palīdzību stipendiātiem, jo īpaši valodu kursus, ko organizē attiecīgās mācību iestādes;
 - j) īsteno citus partnerības pasākumus, piemēram, divkārša grāda piešķiršana, kopīga mācību satura veidošana, labas prakses pārnese utt.

3. Komisija, ar savu delegāciju starpniecību konsultējusies ar kompetentajām iestādēm trešās valstīs, nosaka nacionālās un reģionālās prioritātes atbilstīgi konkrētās(-o) partnerībā iesaistītās(-o) trešās(-o) valsts(-u) vajadzībām.
4. *Erasmus Mundus* partnerības jāizvēlas uz trim gadiem, un šo izvēli ik gadu atjauno pēc procedūras, kuras pamatā ir darba pārskata iesniegšana.
5. Stipendijas piešķir 2. pantā minētajiem Eiropas un trešo valstu studentiem un augstskolu mācību spēkiem.
6. Piešķirot stipendijas šā pasākuma ietvaros, Komisija atbalsta grupas, kas atrodas nelabvēlīgā sociāli ekonomiskajā stāvoklī un neaizsargātās iedzīvotāju grupas.
7. Komisija veic pasākumus, lai nodrošinātu to, ka neviena personu finansiālu atbalstu vienam un tam pašam mērķim nesaņem no vairākām Kopienas programmām. Īpaši personas, kas saņēmušas *Erasmus Mundus* stipendiju, nav tiesīgas saņemt *Erasmus* atbalstu tām pašam *Erasmus Mundus* mobilitātes posmam Mūžizglītības programmas ietvaros. Tāpat personas, kuras ir saņēmušas atbalstu īpašajā programmā „Cilvēki” (Marijas Kirī vārdā nosauktie pasākumi), kas iekļauta EK Septītajā pamatprogrammā pētniecības, tehnoloģiju attīstības un demonstrējumu pasākumiem, nav tiesīgas saņemt *Erasmus Mundus* atbalstu tam pašam studiju vai pētniecības darba laikam.
8. *Erasmus Mundus* Ārējās sadarbības ietvarā (bijušais šā pasākuma nosaukums) izvēlētais *Erasmus Mundus* partnerības turpinās darboties šā pasākuma ietvaros līdz tā laika beigām, kuram tās tika izvēlētas, un tiks ik gadu atjaunotas pēc vienkāršotas procedūras, kuras pamatā ir darba pārskata iesniegšana.

3. PASĀKUMS. EIROPAS AUGSTĀKĀS IZGLĪTĪBAS PIEVILCĪBAS VEICINĀŠANA

1. Ar šo pasākumu Kopiena var atbalstīt darbības, kuru mērķis ir veicināt Eiropas augstākās izglītības pievilcību, uzlabot profilu un tēlu, pieejamību un atpazīstamību. Darbības palīdz sasniegt programmas mērķus, un tās ir saistītas ar visu augstākās izglītības aspektu starptautisko dimensiju, piemēram, promocija, pieejamība, kvalitātes nodrošināšana, kredītpunktu atzīšanu, Eiropā iegūtas kvalifikācijas atzīšana ārvalstīs un kvalifikācijas savstarpēja atzīšana ar trešām valstīm, mācību programmas izstrāde, mobilitāte un pakalpojumu kvalitāte utt. Pasākumi var aptvert programmas un tās rezultātu popularizēšanu.
2. Uz atbalstu pretendējošās mācību iestādes var būt publiskās vai privātās organizācijas, kas darbojas augstākās izglītības jomā valsts vai starptautiskā līmenī. Darbības veic grupās, kurās ietilpst vismaz trīs organizācijas no trim dažādām Eiropas valstīm un var ietilpt organizācijas no trešām valstīm.
3. Darbības (kas var būt konferences, semināri, darba semināri, pētījumi, analītiski pasākumi, eksperimentāli projekti, godalgas, starptautiskie tīkli, publicējama materiāla izstrāde, informācijas un komunikāciju tehnoloģijas līdzekļu izstrāde, u.c.) var veikt jebkurā pasaules vietā.
4. Ar veicināšanas darbībām tiecas veidot saikni starp augstāko izglītību un pētniecību, starp augstāko izglītību un privāto sektoru, un pēc iespējas izmantot varbūtējo sinerģiju.

5. Cenšoties veicināt programmu un izplatīt tās rezultātus valstu un pasaules mērogā, Kopiena attiecīgā gadījumā var atbalstīt saskaņā ar 6. panta 2. punkta b) apakšpunktu izraudzītās struktūras.
6. Kopiena atbalsta absolventu asociāciju, kurā ietilpst visi *Erasmus Mundus* maģistra un doktora studiju programmu beigušie studenti (no trešām valstīm un no Eiropas).

TEHNISKĀ NODROŠINĀJUMA PASĀKUMI

No programmas kopējās finanšu shēmas drīkst finansēt arī izdevumus, kas saistīti ar ekspertiem, izpildaģentūru, esošām dalībvalstu kompetentajām iestādēm un vajadzības gadījumā cita veida tehnisko palīdzību, kas Komisijai var būt vajadzīga, lai īstenotu šo programmu. To skaitā pārsvarā ir pētījumi, sanāksmes, informējošas darbības, publikācijas, izdevumi par informācijas apmaiņai paredzētiem informātikas tīkliem un visi citi izdevumi, kas vajadzīgi tieši, lai īstenotu programmu un sasniegtu tās mērķus.

ATLASES PROCEDŪRAS

Minētajās procedūrās jāņem vērā šādi noteikumi:

- a) saskaņā ar 1. pasākumu iesniegto priekšlikumu atlasī veic Komisija, kurai palīdz atlases komisija, kuras priekšsēdētāju tā ievēlē pati un kuras sastāvā ir akadēmiskās aprindu autoritātes, kas pārstāv augstākās izglītības daudzveidību Eiropas Savienībā. Atlases komisija nodrošina to, ka *Erasmus Mundus* maģistra studiju programmas un doktora studiju programmas atbilst visaugstākajai akadēmiskajai kvalitātei. Komisija organizē, ka visus atbilstošos priekšlikumus Eiropas līmenī novērtē neatkarīgi augstskolu mācību spēki pirms to iesniegšanas atlases komisijai. Katrai *Erasmus Mundus* maģistra studiju programmai un doktora studiju programmai piešķir noteiktu stipendiju skaitu, kuras izraudzītajām personām piešķir struktūra, kura vada maģistra studiju un doktora studiju programmu. Maģistra studiju programmas studentu, doktora grāda kandidātu un augstskolu mācību spēku atlasī, apspriedušās ar Komisiju, veic iestādes, kuras piedalās *Erasmus Mundus* maģistra studiju programmās un doktora studiju programmās;
- b) saskaņā ar 2. pasākumu iesniegto priekšlikumu atlasī veic Komisija atbilstīgi Regulā (EK) Nr. 1085/2006, 1638/2006, 1905/2006 un 1934/2006 un Lēmumā (EK) Nr. 599/2005 un 608/2006 paredzētajiem noteikumiem;
- c) saskaņā ar 3. pasākumu iesniegto priekšlikumu atlasī veic Komisija;
- d) *Erasmus Mundus* maģistra studiju programmu un doktora studiju programmu atlases procedūras paredz apspriešanos ar struktūrām, kas izraudzītas saskaņā ar 6. panta 2. punkta b) apakšpunktu.

FINANŠU NOTEIKUMI

1. Vienotās noteiktās likmes finansējums, vienības izmaksas apmērs un godalgas

Kā noteikts Komisijas Regulas Nr. 2342/2002 181. panta 1. punktā, attiecībā uz visiem 4. pantā minētajiem pasākumiem var izmantot vienotās noteiktās likmes finansējumu un/vai vienības izmaksas apmēru.

Saskaņā ar dotāciju nolīgumu vienotās noteiktās likmes finansējumus vienam partnerim var būt līdz 25 000 euro. Tos var apvienot līdz 100 000 euro un/vai izmantot kopā ar vienības izmaksu apmēru.

Komisija var piešķirt godalgas saistībā ar programmas ietvaros sāktajiem pasākumiem.

2. Partnerattiecību nolīgumi

Ja programmas pasākumi saskaņā ar Regulas (EK, Euratom) Nr. 2342/2002 163. pantu tiek atbalstīti ar līdzdalības pamatnolīgumu dotācijām, attiecīgās partnerības var atlasīt un finansēt piecu gadu periodā, un atjaunot pēc vienkāršotas procedūras.

3. Valsts augstākās izglītības mācību iestādes un organizācijas

Komisija pieņem, ka visām dalībvalstu norādītajām augstākajām mācību iestādēm un organizācijām, kuras pēdējos divos gados vairāk kā 50% no gada ienākumiem ir saņēmušas no publiskiem finansējuma avotiem vai kuras kontrolē publiskās struktūras vai to pārstāvji, ir pietiekami finanšu, profesionālie un administratīvie resursi, kā arī vajadzīgā finansiālā stabilitāte, lai īstenotu programmas projektus; tām neprasa iesniegt papildu dokumentāciju, lai to pierādītu. Šādas iestādes vai organizācijas var atbrīvot no prasības par revīziju atbilstīgi Regulas (EK, Euratom) Nr. 2342/2002 173. panta 4. punktam.

4. Pieteikumu iesniedzēju profesionālā kompetence un kvalifikācijas

Komisija var lemt saskaņā ar Regulas (EK, Euratom) Nr. 2342/2002 176. panta 2. punktu, ka konkrētām saņēmēju kategorijām ir vajadzīgās profesionālās zināšanas un kvalifikācija, lai izpildītu piedāvāto pasākumu vai darba programmu.

5. Krāpšanas novēršanas noteikumi

Saskaņā ar 7. pantu pieņemtie Komisijas lēmumi, no tiem izrietošie līgumi un nolīgumi, kā arī nolīgumi ar trešām valstīm, kuras piedalās, īpaši nosaka Komisijas (vai cita tās pilnvarota pārstāvja) pārraudzību un finanšu kontroli, ko tostarp veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*), un inspekciju (vajadzības gadījumā uz vietas) veic Revīzijas palāta.

Dotācijas saņēmējs nodrošina, ka attiecīgā gadījumā Komisijai ir pieejami organizācijas partneru vai locekļu valdījumā esoši apliecinājošie dokumenti.

Komisija var veikt revīziju par dotāciju izmantošanu tās darbinieku izpildījumā vai izvēlēties kvalificētu orgānu ārpus tās. Šādas revīzijas var veikt visā vienošanās spēkā esamības laikā un piecu gadu laikā pēc projekta noslēguma dienas. Ja nepieciešams, revīzijas rezultāti var novest pie Komisijas pieņemtiem atmaksāšanas lēmumiem.

Komisijas personālam un ārpus komisijas pilnvarotam personālam jābūt atbilstošām piekļuves tiesībām, it īpaši saņēmēju birojiem un visai informācijai, ieskaitot informāciju elektroniskā formātā, kas nepieciešama, lai veiktu šādas revīzijas.

Revīzijas palātai un Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai ir tādas pašas tiesības, it īpaši piekļuves, kā Komisijai.

Papildus šīs programmas ietvaros Komisija var veikt pārbaudes un inspekcijas uz vietas saskaņā ar Padomes Regulu (Euratom, EK) Nr. 2185/96 par pārbaudēm un apskatēm uz

vietas, ko Komisija veic, lai aizsargātu Eiropas Kopienu finanšu intereses pret krāpšanu un citām nelikumībām²².

Šā lēmuma ietvaros finansēto Kopienas darbību sakarā 1. panta 2. punktā Regulā (EK, Euratom) Nr. 2988/95 par Eiropas Kopienu finanšu interešu aizsardzību²³ noteiktais pārkāpums tiek saprasts kā jebkāda Kopienas likuma pārkāpšana vai jebkāda līgumsaistību, kas radušās likumdevējas institūcijas darbības rezultātā, kas nosaka vai kam jānosaka Kopienu pamatbudžets, vai jāpārvalda šie budžeti, neievērošana, neattaisnojamu izmaksu gadījumā.

²² OV L 292, 15.11.1996., 2. lpp.

²³ OV L 312, 23.12.1995., 1. lpp.

TIESĪBU AKTA FINANŠU PĀRSKATS

Pasākums, kas minēts 4. panta 1. punkta b) apakšpunktā, un šā priekšlikuma 4. panta 3. punktā minētos saistītos tehniskā nodrošinājuma pasākumus reglamentē Regula (EK) Nr. 1085/2006, 1638/2006, 1905/2006 un 1934/2006 un Lēmums (EK) Nr. 599/2005 un 608/2006. Tāpēc tie neatspoguļojas finanšu pārskata sarakstos, tabulās un skaitļos. Tomēr, tā kā 4. panta 1. punkta b) apakšpunktā minētais pasākums ir neatņemama šīs programmas sastāvdaļa, uz to attiecas šā finanšu pārskata 5., 6. un 7. nodaļa.

1. PRIEKŠLIKUMA NOSAUKUMS

Rīcības programma, kas vajadzīga, lai uzlabotu augstākās izglītības kvalitāti un veicinātu starpkultūru izpratni, sadarbojoties ar trešām valstīm (*Erasmus Mundus*).

2. ABM/ABB (BUDŽETA LĪDZEKĻU VADĪBA VAI SADALE PA DARBĪBAS JOMĀM)

Politikas joma: izglītība un kultūra

Saistītā darbība: mūžizglītība, ieskaitot daudzvalodību

3. BUDŽETA POZĪCIJAS

3.1. Budžeta pozīcijas (darbības pozīcijas un atbilstīgā tehniskā un administratīvā atbalsta pozīcijas (ex BA pozīcijas)), norādot nosaukumu

15 02 02 05 (*Erasmus Mundus*), 15 01 04 14 (*Erasmus Mundus* — Administratīvās pārvaldības izdevumi), 15 01 04 30 (daļēji — Izpildaģentūra)

3.2. Darbības un finansiālās ietekmes ilgums

2009.–2013. gads

3.3. Budžeta informācija

Budžeta pozīcija	Izdevumu veids		Jauns	EBTA iemaksa	Kandidātvalstu iemaksas	Finanšu plāna pozīcija
15 02 02 05	Fakult.	Dif.24	NĒ	JĀ	JĀ	Nr. 1.a
15 01 04 14	Fakult.	Nedif. 25	NĒ	JĀ	JĀ	Nr. 1.a
15 01 04 30	Fakult.	Nedif.	NĒ	JĀ	JĀ	Nr. 1.a

²⁴ Diferencētās apropriācijas.

²⁵ Nediferencētās apropriācijas.

4. RESURSU KOPSAVILKUMS

4.1. Finanšu resursi

4.1.1. Saistību apropriāciju (SA) un maksājumu apropriāciju (MA) kopsavilkums

miljonos EUR (3 zīmes aiz komata)

Izdevumu veids	Iedaļa Nr.		2009. gads	2010. gads	2011. gads	2012. gads	2013. gads	2014. un turpmākie gadi	Kopā
----------------	------------	--	------------	------------	------------	------------	------------	-------------------------	------

Darbības izdevumi²⁶

Saistību apropriācijas (SA)	8.1.	a	90,25	92,52	94,1	95,86	98,54		471,27
Maksājumu apropriācijas (MA)		b	63,175	91,839	93,626	95,332	97,736	29,562	471,27

Pamatsummā ietvertie administratīvie izdevumi²⁷

Tehniskais un administratīvais atbalsts (nedif.)	8.2.4.	c	4,418	4,458	4,478	4,508	4,558		22,42
--	--------	---	-------	-------	-------	-------	-------	--	-------

PAMATSUMMAS KOPAPJOMS

Saistību apropriācijas		a+c	94,668	96,978	98,578	100,368	103,098		493,69
Maksājumu apropriācijas		b+c	67,593	96,297	98,104	99,84	102,294	29,562	493,69

Pamatsummā neietvertie administratīvie izdevumi²⁸

Cilvēkresursu izmaksas un saistītie izdevumi (nedif.)	8.2.5.	d	0,936	0,936	0,981	0,981	0,981	0	4,815
Pamatsummā neietvertās administratīvās izmaksas, izņemot cilvēkresursu izmaksas un saistītos izdevumus (nedif.)	8.2.6.	e	0,187	0,187	0,187	0,187	0,187	0	0,935

Kopējās orientējošās izmaksas

KOPĀ — SA, ieskaitot cilvēkresursu izmaksas		a+c +d+ e	95,791	98,101	99,746	101,536	104,266	0	499,44
KOPĀ — MA, ieskaitot cilvēkresursu izmaksas		b+c +d+ e	68,716	97,42	99,272	101,008	103,462	29,562	499,44

²⁶ Izdevumi, kas nav ietverti attiecīgās 15. sadaļas 15.01. nodaļā.

²⁷ Izdevumi, kas ietverti 15. sadaļas 15.01.04. pantā.

²⁸ Izdevumi 15.01. nodaļā, izņemot 15.01.04. vai 15.01.05. pantu.

4.1.2. Saderība ar finanšu plānojumu

X Priekšlikums ir saderīgs ar pašreizējo finanšu plānojumu

Pieņemot priekšlikumu, jāpārplāno attiecīgā pozīcija finanšu plānā

Pieņemot priekšlikumu, var būt jāpiemēro Iestāžu nolīguma noteikumi²⁹ (t. i., par elastības fondu vai finanšu plāna pārskatīšanu)

4.1.3. Finansiālā ietekme uz ieņēmumiem

X Priekšlikums finansiāli neietekmē ieņēmumus

Priekšlikumam ir finansiāla ietekme.

4.2. Cilvēkresursi, izteikti ar pilna laika ekvivalentu, *FTE* (arī ierēdņi, pagaidu darbinieki un ārstata darbinieki) — sīkāk skatīt 8.2.1. punktā

Gada vajadzības	2009. gads	2010. gads	2011. gads	2012. gads	2013. gads
Kopā — cilvēkresursi	33	34	36	37	38

5. RAKSTUROJUMS UN MĒRĶI

5.1. Īstermiņa vai ilgtermiņa vajadzības

Augstākā izglītība globalizācijas kontekstā.

Augstākā izglītība ir saistīta ar aizvien lielāko internacionalizāciju, kas ir reakcija uz globalizāciju. Kopienai un tās dalībvalstīm tāpēc jācenšas sagatavot savus pilsoņus un savu darbaspēku starptautiskai videi, augstākās izglītības sistēmu pienācīgi un efektīvi papildinot ar starptautisko dimensiju.

Tiekšanās pēc izcilības augstākajā izglītībā pēdējā laikā ir kļuvusi par nozīmīgu Kopienas iniciatīvu vadmotīvu šajā jomā. Kopīgās programmas, kuru nolūks ir panākt, ka apvienojas izcilas struktūrvienības, kas atrodas Eiropā un ārpus tās, stiprinās Eiropas augstskolu izcilos sniegiņus un veicinās, lai Eiropa pievilcības ziņā neatpaliktu no citiem pasaules reģioniem.

Tajā pašā laikā Kopienai ir uzdevums sekmēt kvalitatīvas augstākās izglītības attīstību trešās valstīs, radot savstarpēju ieguvumu Eiropas un citu valstu augstākajām mācību iestādēm, studentiem un augstskolu mācību spēkiem. Konkrētu trešo valstu augstākām mācību iestādēm ir jāpalielina to starptautiskās sadarbības spējas.

²⁹ Skatīt Iestāžu nolīguma 19. un 24. punktu.

Tomēr ar strukturālo sadarbību nepietiek. Eiropas universitātēm ir jāpiesaista vistalantīgākie spēki kā no studentu, tā augstskolu mācību spēku vidus. Ļoti talantīgu starptautisko studentu skaita palielināšanās vairo augstākās izglītības, uzņēmējdarbības un pārvaldības spējas iesaistīties pētniecībā un attīstībā.

Turklāt arī studentu masveida mobilitātes stimulēšana, lai panāktu augstu mobilitāti starp valstīm, var būt par motivāciju augstākās izglītības iestāžu sadarbībai un kopīgam darbam mācību satura izstrādē un citās jomās, kurās ir potenciāli lieli ieguvumi šā darba veicējiem.

Eiropas statuss kā mācību izcilības centrs ne vienmēr tiek pilnībā izprasts trešās valstīs. Pievilcību nerada tikai izcilība pati par sevi, bet arī uztvere. Jāveido Eiropas augstākās izglītības identitāte kā docēšanas un pētniecības izcilības zīmols. Vispārinot — augstākā izglītība var palīdzēt sekmēt ES politikas, tostarp ārējās politikas, atpazīstamību trešās valstīs.

Starpkultūru saiknes un saprašanās veicināšana

No politiskā un kultūras viedokļa akadēmiskā apmaiņa var veicināt saprašanos cilvēku starpā un novērst to, ka padziļinās sašķeltība starp Eiropas un citām kultūrām. Uzņemot ārvalstu studentus un pētniekus, augstākās mācību iestādes palīdz veidot saikni dažādu kultūru pārstāvju starpā un, apmācot ārvalstu studentus, var palīdzēt viņiem labāk izprast uzņēmējas valsts kultūru.

5.2. Pievienotā vērtība, ko rada Kopienas iesaistīšanās, priekšlikuma saskaņība ar citiem finanšu instrumentiem un iespējamā sinerģija

Ja rīcība augstākās izglītības sadarbības jomā ar trešām valstīm tiek veikta Eiropas Savienības līmenī, Eiropa no tās gūst skaidri izteiktu pievienoto vērtību. Eiropas valstu pieeja trešo valstu studentu mobilitātes stimulēšanai ievērojami atšķiras. Dažas ES valstis ir izveidojušas programmas mobilitātes veicināšanai, turpretim citas šajā jomā nav tik aktīvas. Esošo nacionālo programmu mērķi atšķiras un nav pilnībā saskaņoti un integrēti. Turklāt nacionālās programmas nav vērstas uz to, lai uzlabotu Eiropas Augstākās izglītības telpas tēlu, kurš ir vairāk kā tikai atsevišķo sastāvdaļu kopums. Šajā ziņā *Erasmus Mundus* programma — pretēji nacionālajām programmām — piesaista studentus mācīties vairāk nekā vienā Eiropas valstī. Tāpēc integrēta pieeja Eiropas līmenī var sniegt ievērojamu ieguvumu.

Ņemot vērā augstākās izglītības centrālu nozīmi sociālajās, kultūras un ekonomikas nostādņēs, priekšlikums par šo programmu ir cieši saistīts ar citām Kopienas politiskajām nostādņēm. Tāpēc saistītās Kopienas programmas un mērķi ir pienācīgi ņemtas vērā.

5.3. Priekšlikuma mērķi, sagaidāmie rezultāti un atbilstīgie ABM rādītāji

Jaunās *Erasmus Mundus* programmas kopējais mērķis un vispārējie uzdevumi ir aprakstīti šā lēmuma 3. pantā.

Lēmuma pielikumā izklāstītie priekšlikuma darbības mērķi ir šādi:

- palīdzēt izveidot kvalitatīvas kopīgas maģistra studiju un doktora studiju programmas, kuras piedāvā Eiropas valstu un, iespējams, trešo valstu augstāko mācību iestāžu grupa;
- piešķirt stipendijas visam studiju laikam vistalantīgākajiem Eiropas un trešo valstu studentiem dalībai šajās kopīgajās programmās, kā arī piešķirt īslaicīgas stipendijas

izciliem augstskolu mācību spēkiem no Eiropas un trešām valstīm, lai šo kopīgo programmu ietvaros veiktu pētniecības darbu vai docēšanu;

- palīdzēt izveidot plašas sadarbības partnerības starp Eiropas un trešo valstu augstākajām mācību iestādēm, kas būtu studentu un augstskolu mācību spēku apmaiņas pamatā īsākam vai ilgākam laika posmam visos augstākās izglītības līmeņos ar mērķi veicināt trešo valstu augstāko mācību iestāžu starptautiskās sadarbības spējas;
- atbalstīt daudzvalstu iniciatīvas, analītiskus pasākumus, studijas, projektus, notikumus un citus pasākumus, kuru mērķis ir veicināt Eiropas augstākās izglītības pievilcību pasaulē.

Ar katru darbības mērķi saistītie rādītāji ir uzskaitīti turpmākajā 8.1. tabulā.

5.4. Īstenošanas metode (orientējoši)

Pārvalda centralizēti

Pārvaldību īsteno tieši, to veic Komisija

Pārvaldību īsteno netieši, atbildību deleģējot

izpildaģentūrām

Kopienai izveidotām iestādēm Finanšu regulas 185. panta nozīmē

dalībvalstu publiskā sektora iestādēm vai tām struktūrām, kuras pilda publisko pasūtījumu

Pārvalda dalīti vai decentralizēti

kopā ar dalībvalstīm

kopā ar trešām valstīm

Pārvalda kopā ar starptautiskām organizācijām (precizēt)

6. UZRAUDZĪBA UN NOVĒRTĒŠANA

6.1. Uzraudzības sistēma

Uzraudzības sistēma tiks izveidota, lai nodrošinātu kvalitatīvus rezultātus un efektīvu resursu izmantojumu. Uzraudzība tiks veikta visā programmas laikā. Tā pamatosies uz atgriezenisko saiti par programmu mācību iestāžu, līmenī, fakultāšu un darbinieku līmenī, kā arī studentu līmenī, ieskaitot datu caurlūkošanu un datu vākšanu, veicot mērķa aptaujas un padziļinātās aptaujas.

6.2. Novērtēšana

6.2.1. Provizoriskais novērtējums

Ir sākts paplašināts ietekmes novērtējums, kas iekļauj iepriekšēja novērtējuma prasības (tostarp padziļināto aptauju programma ar galvenajām ieinteresētajām personām augstākās

izglītības sadarbības jomā ar trešām valstīm). Pēc iespējamo politisko risinājumu salīdzinošā novērtējuma noteica vēlamo politisko risinājumu un novērtēja tā ietekmi, ar to saistīto risku un pieņēmumus, kā arī rentabilitāti. Šis priekšlikums pilnībā atbilst novērtējumā izdarītajiem secinājumiem.

Paplašinātā ietekmes novērtējuma ietvaros tiešsaistē notika atklāta apspriede ar ieinteresētajām personām. Kopumā apspriedes gaitā tika saņemtas 417 atbildes. No respondentiem saņemtās svarīgākās atziņas bija šādas:

- pašreizējās programmas vajadzību analīze un mērķi ir vēl aizvien pamatoti un atbilstīgi,
- programmas pašreizējie pasākumi ir jāturpina, veicot dažus pārveidojumus — jāiekļauj stipendijas visam studiju laikam Eiropas valstu studentiem un jāpaplašina programma, iekļaujot doktorantūras līmeni,
- finansējums ir atbilstīgi sadalīts starp pasākumiem un saņēmējiem; tomēr jāpalielina kopīgajām programmām paredzētais finansējums,
- atzinums, ka pašreizējās programmas vadības struktūra darbojas labi.

Atklātās apspriedes gaitā saņemtie atzinumi tika ņemti vērā, sagatavojot šo priekšlikumu.

6.2.2. Pasākumi, kas veikti pēc starpposma novērtējuma vai retrospektīvā novērtējuma (ņemot vērā līdzšinējo pieredzi)

Pašreizējās *Erasmus Mundus* programmas ārējā starpposma novērtējumā nāca klajā ar vairākiem ieteikumiem nākamajai programmai, kas ir ņemti vērā, gatavojot šo priekšlikumu. Galvenie ieteikumi bija šādi:

- paplašināt programmu, iekļaujot doktorantūras līmeni,
- iekļaut programmā stipendijas visam studiju laikam Eiropas valstu studentiem,
- integrēt trešo valstu mācību iestādes kopīgajās Eiropas programmās,
- palielināt nacionālo struktūru nozīmi programmas pārraudzībā, tostarp līdzekļu piešķiršana informējošām darbībām šādās struktūrās,
- pastiprināt kvalitātes nodrošināšanas pasākumus atlasītajos projektos,
- saglabāt stipendiju vienības izmaksas un palielināt vienotās noteiktās likmes kopīgajām programmām.

6.2.3. Turpmākās vērtēšanas noteikumi un periodiskums

Trīs gadus pēc programmas sākuma tiks veikts sasniegto rezultātu un programmas īstenošanas kvalitatīvo aspektu ārējais starpposma novērtējums. Divus gadus pēc programmas noslēguma tiks iesniegts programmas rezultātu un ietekmes ārējs retrospektīvs novērtējums.

7. KRĀPŠANAS APKAROŠANAS PASĀKUMI

Skatīt finanšu noteikumu 5. pantu šā lēmuma pielikumā.

8. ZIŅAS PAR RESURSIEM

8.1. Priekšlikuma mērķi un to sasniegšanas izmaksas

Turpmāk sniegts detalizēts izmaksu sadalījums 1. un 3. pasākumam. Paredzamais finansējums 2. pasākumam sniegts Paskaidrojuma raksta 4. daļā: Ietekme uz budžetu. Detalizēta programmas plānošana un gada piešķirums katrai aploksnei, kas veido kopējo paredzamo summu EUR 460 miljonus³⁰ 2. pasākumam saskaņā ar katra instrumenta un Eiropas Attīstības fonda noteikumiem un procedūrām noteiks vēlāk, bet ne vēlāk kā 2008. gada 1. jūlijā (2009.–2010. gada periodam) un 2010. gada 1. jūlijā (2011.–2013. gada periodam).

Saistību apropriācijas miljonus EUR (3 zīmes aiz komata)

Mērķi, darbības rezultāti	un	Rezultāta veids	Vidējās izmaksas	2009. gads		2010. gads		2011. gads		2012. gads		2013. gads		KOPĀ	
				Rezultātu skaits	Kopējās izmaksas	Rezultātu skaits	Kopējās izmaksas	Rezultātu skaits	Kopējās izmaksas	Rezultātu skaits	Kopējās izmaksas	Rezultātu skaits	Kopējās izmaksas	Rezultātu skaits	Kopējās izmaksas
DARBĪBAS MĒRĶIS Nr. 1															
Darbība Nr. 1. A: kopīgās maģistra studiju programmas															
	Rezultāts	Kopīgās maģistra studiju programmas	0,03	110	3,3	118	3,54	128	3,84	138	4,14	150	4,5	150	19,32
Darbība Nr. 1. B: kopīgās doktora studijas															

³⁰ Dažādo ārējo instrumentu un Eiropas Attīstības fonda paredzamās iemaksas ir šādas: *ENPI*: EUR 140 miljoni, *DCI*: EUR 240 miljoni, *ICI*: EUR 20 miljoni, *IPA*: EUR 30 miljoni, Desmitais EAF: EUR 30 miljoni.

programmas

Rezultāts	Kopīgās doktora studiju programmas	0,05	10	0,5	20	1,0	25	1,25	30	1,5	35	1,75	35	6,0
Starpsumma (mērķis Nr. 1)			120	3,8	138	4,54	153	5,09	168	5,64	185	6,25	185	25,32
DARBĪBAS MĒRĶIS Nr. 2														
Darbība Nr. 1. C: stipendijas														
Rezultāts Nr. 1	Stipendijas trešo valstu studentiem maģistra studiju līmenī	0,0456 ³¹	1320	60,192	1062	48,4272	1024	46,6944	966	44,0496	900	41,04	5272	240,4032
Rezultāts Nr. 2	Stipendijas Eiropas valstu studentiem maģistra studiju līmenī	0,0183 ³²	660	12,078	708	12,9564	640	11,712	690	12,627	750	13,725	3448	63,0984
Rezultāts Nr. 3	Stipendijas trešo valstu augstskolu mācību spēkiem maģistra studiju līmenī	0,0145	330	4,785	354	5,133	384	5,568	414	6,003	450	6,525	1932	28,014

³¹ Vidējā summa. Faktiskā stipendija ir atkarīga no maģistra studiju programmas ilguma (no viena līdz diviem gadiem). Pamatsumma ir EUR 24 000 gadā. Šajā summā ir iekļauta gada inflācija 2% apmērā.

³² Vidējā summa. Faktiskā stipendija ir atkarīga no maģistra studiju programmas ilguma (no viena līdz diviem gadiem). Pamatsumma ir EUR 11 000 gadā, ja notiek mobilitāte uz trešo valsti, EUR 9 000 gadā, ja notiek mobilitāte Eiropā. Šajās summās ir ietverta gada inflācija 2% apmērā.

Rezultāts Nr. 4	Stipendijas Eiropas valstu augstskolu mācību spēkiem maģistra studiju līmenī	0,0145	330	4,785	354	5,133	384	5,568	414	6,003	450	6,525	1932	28,014
Rezultāts Nr. 5	Stipendijas trešo valstu doktora grāda kandidātiem doktora studiju līmenī	0,08 ³³	0	0	80	6,4	100	8,0	120	9,6	140	11,2	440	35,2
Rezultāts Nr. 6	Stipendijas Eiropas valstu doktora grāda kandidātiem doktora studiju līmenī	0,09 ³⁴	0	0	60	5,4	75	6,75	90	8,1	105	9,45	330	29,7
Rezultāts Nr. 7	Apdrošināšanas shēma studentiem un doktora grāda kandidātiem	1,0	1	1,0	1	1,0	1	1,0	1	1,0	1	1,0	1	5,0
Starpsumma (mērķis Nr. 2)			2641	82,84	2619	84,4496	2608	85,2924	2695	87,3826	2796	89,465	13355	429,4296

DARBĪBAS
MĒRĶIS Nr. 4

**Darbība Nr. 3:
pievilcības
veicināšanas
projekti**

³³ Trīs gadu stipendijas vidējā summa. Pamatsumma ir EUR 123 000 par darba līgumu (maz ticama iespēja); EUR 78 000 par stipendiju (visticamākā iespēja). Šajās summās ir ietverta gada inflācija 2% apmērā.

³⁴ Trīs gadu stipendijas vidējā summa. Pamatsumma ir EUR 100 000 par darba līgumu (visticamākā iespēja); EUR 60 000 par stipendiju (maz ticama iespēja). Šajās summās ir ietverta gada inflācija 2% apmērā.

Rezultāts Nr. 1	Pievilcības veicināšanas projekti	0,2	11	2,2	11	2,2	11	2,2	8	1,6	8	1,6	49	9,8
Rezultāts Nr. 2	Absolventu asociācija	0,3	1	0,31	1	0,2304	1	0,3176	1	0,3374	1	0,325	1	1,5204
Rezultāts Nr. 3	Valsts strukturām paredzētas dotācijas informācijas izplatīšanai	0,1	11	1,1	11	1,1	12	1,2	9	0,9	9	0,9	52	5,2
Starpsumma (mērķis Nr. 4)			23	3,61	23	3,5304	24	3,7176	18	2,8374	18	2,825	102	16,5204
KOPĀ IZMAKSAS	—		2784	90,25	2780	92,52	2785	94,1	2881	95,86	2999	98,54	13642	471,27

8.2. Administratīvie izdevumi

8.2.1. Cilvēkresursu daudzums un veidi

Amata veids		Personāls, kas iesaistāms darbības pārvaldībā, izmantojot esošos un/vai papildu resursus (amata vietu skaits/ pilna laika ekvivalents)				
		2009. gads	2010. gads	2011. gads	2012. gads	2013. gads
Ierēdņi vai pagaidu darbinieki ³⁵ (15 01 01)	A*/AD	5	5	5	5	5
	B*, C*/AST	3	3	3	3	3
Personāls ³⁶ , ko finansē atbilstīgi 15 01 02. pantam		0	0	1	1	1
Pārējais personāls ³⁷ , ko finansē atbilstīgi 15 01 04 30. pantam		25	26	27	28	29
KOPĀ		33	34	36	37	38

8.2.2. No darbības izrietošie uzdevumi

- Programmu vadītāji (A): atbildīgi par programmu īstenošanu, uzraudzību un novērtēšanu
- Programmu vadītāju asistenti (B): sniedz palīdzību programmu vadītājiem to pienākumu veikšanā
- Par finansēm un līgumiem atbildīgie asistenti (B): atbildīgi par dotācijām un līgumiem
- Informācijas darbinieki (A/B): atbildīgi par informāciju, tās izplatīšanu un rezultātu izmantošanu
- Administratīvais asistents (C), kas sniedz administratīvu un sekretariāta atbalstu A un B līmeņa darbiniekiem

8.2.3. Cilvēkresursu plānošana (štatā)

- Amata vietas, kas patlaban iedalītas programmas pārvaldības vajadzībām, jāaizstāj ar citām vai jāpagarina termiņš, uz kādu tās iedalītas
- Amata vietas iedalītas saskaņā ar gada stratēģiskās plānošanas (GSP) un provizoriskā budžeta projekta (PBP) procedūru gadam n

³⁵ Atbilstīgās izmaksas NAV ietvertas pamatsummā.

³⁶ Atbilstīgās izmaksas NAV ietvertas pamatsummā.

³⁷ Atbilstīgās izmaksas ir ietvertas pamatsummā. Šos darbiniekus norīko darbā Izpildaģentūrā.

- Amata vietas jāpieprasa nākamajā GSP/PBP procedūras ciklā
- Amata vietas jāiedala, pārgrupējot resursus attiecīgajā dienestā (iekšējā pārgrupēšana)
- Amata vietas, kas vajadzīgas n gadam, bet nav iedalītas saskaņā ar GSP/PBP procedūru attiecīgajam gadam

8.2.4. Citi pamatsummā ietvertie administratīvie izdevumi (15 01 04 14 – administratīvās pārvaldes izdevumi)

miljonos EUR (3 zīmes aiz komata)

Budžeta pozīcija (numurs un nosaukums)	2009. gads	2010. gads	2011. gads	2012. gads	2013. gads	KOPĀ
Tehniskais un administratīvais atbalsts (ietverot attiecīgās personāla izmaksas)						
Izpildaģentūras	3,339	3,423	3,482	3,547	3,646	17,437
Cita veida tehniskais un administratīvais atbalsts						
- iekšējais (intra muros)						
- ārējais (extra muros)	1,079	1,035	0,996	0,961	0,912	4,983
Tehniskais un administratīvais atbalsts (kopā)	4,418	4,458	4,478	4,508	4,558	22,42

8.2.5. Cilvēkresursu izmaksas un saistītie izdevumi, kas nav ietverti pamatsummā

miljonos EUR (3 zīmes aiz komata)

Cilvēkresursu veids	2009. gad s	2010. gad s	2011. gad s	2012. gad s	2013. gad s	KOPĀ
Ierēdņi un pagaidu darbinieki (15 01 01)	0,936	0,936	0,936	0,936	0,936	4,68
Personāls, ko finansē atbilstīgi 15 01 02. pantam (valsts norīkotie eksperti, līgumpersonāls u.c.) (norādīt budžeta pozīciju)	0	0	0,045	0,045	0,045	0,135
Kopā — cilvēkresursu izmaksas un saistītie izdevumi (NAV ietverti pamatsummā)	0,936	0,936	0,981	0,981	0,981	4,815

Aprēķins — ierēdņi un pagaidu darbinieki

0,117 par cilvēku gadā

Aprēķins — personāls, ko finansē atbilstīgi 15 01 02. pantam

0,045 par valsts norīkoto ekspertu gadā

8.2.6. Citi administratīvie izdevumi, kas nav ietverti pamatsummā

miljonos EUR (3 zīmes aiz komata)

	2009. g ads	2010. gads	2011. gads	2012. g ads	2013. g ads	KOPĀ
15 01 02 11 01 – Komandējumi	0,025	0,025	0,025	0,025	0,025	0,125
15 01 02 11 02 – Sanāksmes un konferences	0,116	0,116	0,116	0,116	0,116	0,58
15 01 02 11 03 – Komitejas (vadības un padomdevējas)	0,046	0,046	0,046	0,046	0,046	0,23
15 01 02 11 04 – Pētījumi un konsultēšanās	0	0	0	0	0	0
15 01 02 11 05 – Informācijas sistēmas	0	0	0	0	0	0
2. Citi pārvaldības izdevumi (kopā) (15 01 02 11)	0,187	0,187	0,187	0,187	0,187	0,935
3. Citi administratīva rakstura izdevumi (precizēt, norādot budžeta pozīciju)	0	0	0	0	0	0
Kopā — administratīvie izdevumi, izņemot cilvēkresursu izmaksas un saistītos izdevumus (NAV ietverti pamatsummā)	0,187	0,187	0,187	0,187	0,187	0,935

Aprēķins — citi administratīvie izdevumi, kas nav ietverti pamatsummā

Komandējumi: 30 komandējumi uz laiku līdz 2 dienām par 650 euro katrs + 5 komandējumi uz nedēļu par summu 1 000 euro katrs (gadā)

Sanāksmes: 1 160 euro par dalībnieku (860 euro ceļa izdevumi + 150 euro dienasnauda * 2 dienas) * 100 dalībnieki (gadā)

Komitejas: 860 euro par dalībnieku * 54 dalībnieki (gadā)

Cilvēkresursu un administratīvo resursu vajadzības sedz no līdzekļiem, kas vadošajam ģenerāldirektorātam piešķirti gada budžeta sadales procedūrā.